

KONCEPCE PRO ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ DO TECHNICKÉ NORMALIZACE

2017–2021 (ver 10-FIN-2017-03-27)

KROK KE STANDARDIZACI PRO 21. STOLETÍ – ... nejen slovy!
TOWARDS STANDARDIZATION IN THE 21ST CENTURY – ... through deeds - not just words!

Sdružení českých spotřebitelů (SČS) založilo v roce 2009 Kabinet pro standardizaci, obecně prospěšnou společnost (KaStan). KaStan plní obecně prospěšné činnosti a poskytuje obecně prospěšné služby s tímto mandátem:

- a. Ovlivňuje normalizační práce z hlediska důležitosti pro zájmy českých spotřebitelů na národní, evropské a globální úrovni; toho dosahuje:
- šířením informací, které shromažďuje na národní, evropské i mezinárodní úrovni, za účelem zabezpečování informovanosti technické i spotřebitelské veřejnosti o technické normalizaci a o stavu technické normalizace ve vymezených oborech, a také s cílem propagace používání technických norem,
 - koordinací zapojení spotřebitelů do technické normalizace a přípravy a tvorby stanovisek a podnětů i přímým zapojením do technické normalizační práce týkající se návrhů
 - o nových pracovních úkolů, fáze „enquiry“ a formálního hlasování,
 - o mandátů Evropské komise pro evropské normalizační organizace (CEN/CLC/ETSI),
 - o vnitrostátních předpisů a směrnic EU i jiných aktů (ve vztahu ke standardizaci),
 - o dokumentů ISO, resp. ISO COPOLCO (včetně hlasování, dotazníků aj.),
 - využíváním prostřednictví a spolupráce s evropskými a mezinárodními spotřebitelskými organizacemi působícími v normalizaci s cílem dosáhnout co největší účinnosti ovlivňování standardizačních procesů (např. a zejména ANEC);
- b. Komunikuje s národními i regionálními úřady a institucemi a se zástupci podnikatelské sféry, zejména z oblasti malého a středního podnikání a s dalšími veřejnými i soukromými subjekty, asociacemi atp., jejichž zájmu se dotýkají některé oblasti technické normalizace (či obecně standardizace), a to s ohledem a s cílem podporovat rozvoj čistého podnikatelského prostředí ohleduplného vůči zájmům spotřebitelů;
- c. Působí v oblasti vzdělávání, osvěty, vydavatelsko-nakladatelských činností a poradenství ve vztahu k jednotlivým oblastem standardizace.

Vytvoření českého modelu zapojení spotřebitelů do technické normalizace (TN) se ukázalo projektem smysluplným a udržitelným. Na přelomu let 2016 a 2017 se SČS/KaStan rozhodly zhodnotit dosavadní zkušenosti ve formě komplexně pojatého dokumentu, který v příštích letech přispěje k větší srozumitelnosti a transparentnosti aktivit při spolupráci různých partnerů v oblasti zapojení spotřebitelů do technické normalizace (dále též normalizace anebo TN) a podpoří tak systematictější spolupráci s partnery při naplňování mandátu KaStan; v neposlední řadě má dokument napomoci při zajišťování finančních prostředků k tomu.

Na tomto základě vznikl dokument KONCEPCE PRO ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ DO TECHNICKÉ NORMALIZACE (dále jen „koncept“).

Záměrem je následně zpracovat subtilnější verzi, která obsah koncepte přiblíží jednodušší formou. Nicméně plně vypovídající je právě koncepte sama, se všemi poměrně detailními popisy a přílohami.

Děkujeme partnerům za spolupráci na Konceptu a zejména za následující spolupráci na jejím naplňování.

Sdružení českých spotřebitelů, z.ú., Kabinet pro standardizaci, o.p.s., březen 2017

KONCEPCE PRO ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ DO TECHNICKÉ NORMALIZACE 2017–2021

Obsah:

- I. Úvod
- II. Zapojení spotřebitelů do technické normalizace pro roky 2017–21: Vize 21 a cíle k jejímu naplnění
 - Cíl 1 Účinné zapojení spotřebitelů v procesech technické normalizace
 - Cíl 2 Vyvážený předpisový rámec tvořený právními předpisy a technickými normami
 - Cíl 3 Budování expertního zázemí, spolupráce s partnery, vzdělávání veřejnosti, zviditelnění úlohy norem
 - Cíl 4 Mezinárodní zapojení a zastoupení
 - Cíl 5 Finanční zajištění zapojení spotřebitelů
- III. Tézé víceletých opatření k dosažení cílů Vize 21
- IV. Hrubý finanční odhad pro naplňování koncepce

Přílohy ke koncepci

Samostatná příloha ke koncepci – Důvodová zpráva a přílohy

Použité zkratky (vybrané)

ANEC	European consumer voice in standardisation
CEN	Evropský výbor pro normalizaci
CENELEC, CLC	Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice
ENO	Evropský normalizační orgán
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
IEC	Mezinárodní elektrotechnická komise
ISO	Mezinárodní organizace pro normalizaci
ISO COPOLCO	Výbor ISO pro spotřebitelskou politiku
JIES	Joint Initiative for European Standardisation – Společná iniciativa pro evropskou normalizaci
KaStan	Kabinet pro standardizaci
NNO	Národní normalizační orgán
RK ČR	Rada kvality ČR
SČS	Sdružení českých spotřebitelů
TN	Technická norma, technická normalizace
TNK	Technická normalizační komise
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

I. ÚVOD

- Technická norma je významným dílem, které napomáhá při usnadňování podnikání, odstraňování překážek vnitřního trhu i mezinárodního obchodu a vytváření žádoucího prostředí kvality a dostupnosti služeb, a to právě i z hlediska spotřebitele.
- Při tvorbě a vydávání českých technických norem, jejich změn a zrušení musí být zajištěny podmínky stanovené v zákoně č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky (§ 6). V dané souvislosti odkazujeme zejména na podmínky uvedené pod body d) a f) uvedeného článku:
 - d) uplatňování ochrany oprávněného zájmu;
 - f) projednání návrhu české technické normy, její změny nebo zrušení s každým, kdo se ve lhůtě stanovené ve zveřejněném oznámení ... přihlásí u osoby uvedené v tomto oznámení, nebo s každým, kdo zašle své stanovisko ke zveřejněnému návrhu ve lhůtě stanovené v oznámení o jeho zveřejnění.
- S technickou normalizací úzce souvisí další obory: přijímání a implementace technických předpisů, dozor nad trhem, posuzování shody (třetí nezávislou stranou), akreditace, metrologie (dále souhrnně „standardizace“).
- Dokumenty EU zdůrazňují význam technických norem, a proto i důležitost zapojení (mj.) spotřebitelů do komplexního procesu normalizace, neboť jen vyváženým a pravidelným zapojením dotčených stran lze dosahovat takových výstupů standardizačních procesů, které zajistí čistotu a funkci trhu pro všechny strany včetně spotřebitelů, ale i podniků ad.
- V minulých letech některé, zejména zahraniční zdroje, umožnily významný rozvoj funkce vyvíjené struktury zapojení spotřebitelů v ČR. Nejsou však trvalé, a tedy systematické; udržitelnost českého modelu zapojení spotřebitelů do standardizace je třeba zajistit z dalších (rozuměj v první řadě národních) zdrojů. SCS a KaStan dlouhodobě spolupracují s ÚNMZ, který v rámci svých programů podporuje konkrétní úkoly. Tato koncepce by měla spolupráci povýšit na nový kvalitativní stupeň - na úroveň běžnou v rozvinutých členských zemích EU a zemích EHP. Cílem koncepce je především systematickost spolupráce v letech 2017–2021.
- Koncepce zůstane otevřeným, živým dokumentem, protože může dojít k vývoji legislativy, infrastruktury či obojího, jenž může vyvolat potřebu aktuální reakce.

II. ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO TECHNICKÉ NORMALIZACE PRO ROKY 2017–2021: VIZE 21 A CÍLE K JEJÍMU NAPLNĚNÍ

Vize 21

Dosažení takového stavu, kdy bezpečnost a kvalita výrobků a služeb na trhu ČR - jako nedílné součásti vnitřního trhu EU - jsou zajištěny přiměřeně srovnatelně, jako je tomu v tradičních západních zemích EU a EHP, tzn. že výrobky a služby nabízené na českém trhu jsou jak v souladu s právními předpisy, tak i s technickými normami a všechny nástroje z oblasti standardizace (technické předpisy a technické normy, posuzování shody na regulované i dobrovolné bázi, akreditace, metrologie, dozor nad trhem a úřední kontroly (v souhrnu standardizace)) správně fungují ve prospěch konečného spotřebitele a ve prospěch čistého, korektního trhu vysoce zohledňujícího oprávněné zájmy společnosti a zájmy spotřebitele. V rámci procesů standardizace pak musí fungovat účinně nástroje, zajišťující účast spotřebitelů v procesech tvorby nebo přejímání technických norem a zprostředkující zohlednění zájmů spotřebitele jako zainteresované strany v těchto procesech.

Cíle k naplnění Vize 21

Cíl 1 Účinné zapojení spotřebitelů v procesech technické normalizace

- Účinně podporovat evropský systém normalizace (vycházející mj. ze Strategické vize pro evropské normy a ze Společné iniciativy pro evropskou normalizaci), jehož principem je inkluzivnost, transparentnost a účinné zapojení všech zúčastněných stran, včetně podpory účasti všech zainteresovaných stran na vnitrostátní úrovni; cílem tedy je i na národní úrovni aplikovat zapojení spotřebitelů v procesech standardizace a technické normalizace zejména, a zohledňovat zájem spotřebitelů i v nástrojích a produktech těchto procesů, s dosažením rovnováhy mezi spotřebitelskými a obchodními zájmy, a to na strategické i operativní úrovni.
- Při tom zohledňovat zájmy spotřebitele všech věkových kategorií a schopností, včetně přístupnosti výrobků a služeb pro zvlášť zranitelné spotřebitele.
- Zapojení spotřebitelů aplikovat na evropské i národní úrovni také v rámci dobrovolného schématu zavedeného orgány ENO a národními normalizačními orgány včetně českého, a to k prokazování, že národní normalizační orgány dodržují kritéria členství založená na zásadách WTO o technických překážkách obchodu a že ENO a NNO toto dodržování i pravidelně monitorují. Aby toto schéma i navazující systém vzájemného hodnocení národních normalizačních orgánů, s cílem aktivně monitorovat mimo jiné širokou účast na normalizačním procesu, byly smysluplné a účinné, je zapojení spotřebitelské strany žádoucí a nezbytné.
- Podmínkou cíle k podpoře účinného zapojení spotřebitelů v procesech standardizace je i dostupnost norem za zvláštní sazby nebo za zvýhodněné ceny balíku norem s učením organizace spotřebitelů, které zapojení spotřebitelů do TN a do standardizace zajišťují.

Cíl 2 Vyvážený regulační rámec tvořený právními předpisy a technickými normami

- Přispívat a podílet se na doplňování, vývoji a na funkčnosti nástrojů zajišťujících co nejúčinnější uplatňování a vymahatelnost právního rámce ve vztahu k bezpečnosti a kvalitě výrobků a služeb tvořeného technickými předpisy a dalšími souvisejícími právními předpisy a navazujícími technickými normami.
- K tomuto cíli účinně využívat uplatňování a využívání v praxi dobrovolných mezinárodních, evropských i národních norem a dalších normativních dokumentů (Pokyny ISO/IEC, Pokyny CEN/CENELEC, „sektorové“ postupy správné praxe atp.).
- Označovat veřejně již ve fázi projektů ty návrhy budoucích norem, které přispějí k zohlednění zájmů a k lepší informovanosti o potřebách spotřebitelů.
- Zajistit průběžnou aktualizaci prioritních oblastí, které odrážejí jak existující, tak nově vznikající hrozby pro zdraví, bezpečnost a blaho spotřebitelů.

Cíl 3 Budování expertního zázemí, spolupráce s partnery, vzdělávání veřejnosti a zviditelnění úlohy norem

- Posilování vlastních odborných kapacit zejména pro odborné technické práce na národní, evropské i globální úrovni, v těsné souvislosti s cílem 5; navyšování dostupnosti odborníků zastupujících spotřebitelské zájmy a zdrojů v oblasti zapojování spotřebitelů a vytváření potenciálu pro dosažení změn k naplňování vize.
- Rozvíjení a posilování konstruktivní spolupráce s různými zainteresovanými stranami na trhu (obchod, výroba, posuzování shody, dozor nad trhem ad.), se specifickými skupinami uživatelů norem zejména v rámci spotřebitelů (např. osoby se sníženou schopností orientace a pohybu), ad., za účelem dosahování konsensu, vytváření koalic atd.

- Nabízet vzdělávání (včetně ediční činnosti, poradenství ad.) a posilovat komunikaci ohledně technických norem a technické normalizace obecně, zejména ve vztahu k bezpečnosti a kvalitě výrobků a služeb na trhu, i v konkrétních sektorech výrobků a služeb. Cílovými skupinami při tom jsou:
 - o Spotřebitelé obecně, vybrané skupiny poučených spotřebitelů (odborná veřejnost), specifické skupiny spotřebitelů a uživatelů norem (senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiče),
 - o ekonomické subjekty z výroby a obchodu, a jejich zastřešující svazy,
 - o infrastruktura kvality (posuzování shody, akreditace, metrologie),
 - o dozor nad trhem, státní orgány – orgány veřejné správy,
 - o a v neposlední řadě média.

Cíl 4 Mezinárodní zapojení a zastoupení

- Udržovat členství a zapojení českých spotřebitelů v řídicích strukturách ANEC a posilovat odborné zapojení v pracovních skupinách ANEC.
- V návaznosti na úkoly v rámci koordinace spotřebitelů pro národního člena ISO COPOLCO rozvíjet a posilovat formy přímého zapojení v pracovních strukturách ISO COPOLCO.
- Posilovat zapojení, systematické či alespoň příležitostné v dalších evropských a mezinárodních strukturách ve vztahu ke spotřebitelům, technickým předpisům a normám (např. EHK OSN).
- V rámci zmíněných organizací či na dalších mezinárodních platformách a fórech prezentovat zkušenosti ČR v oblasti zapojení spotřebitelů, zviditelňovat dosažené úspěchy, navazovat nová partnerství a české zkušenosti konfrontovat se zahraničními s dopadem na rozvoj a zlepšování českého modelu a přístupu.

Cíl 5 Finanční zajištění zapojení spotřebitelů

- Dosáhnout významnější finanční podpory, která zajistí odpovídající funkčnost českého systému zapojení spotřebitelů do procesů normalizace, k účinnému naplňování vize a cílů, formulovaných na základě zejména evropských, ale i dalších mezinárodních dokumentů.
- K tomu (v prostředí dlouhodobé finanční nejistoty a snižování veřejných výdajů v některých oblastech veřejného zájmu) zintenzivnit úsilí, aby bylo prokázáno, že účinná účast spotřebitelů v procesech normalizace je investice s vysokou návratností pro funkčnost trhu včetně podnikání a tedy i společnost obecně.
- Prosazovat inovativní formy podpory případně i na základě upřesnění legislativních východisek, např. že ‚zapojení slabších hospodářských a společenských stran do technické normalizace je službou obecného zájmu ve smyslu evropského práva‘ či podobně (viz pozn. níže). Jakékoliv formy podpory by však měly umožnit jistoty víceleté práce.

Poznámky k cílům 1 až 5:

- Stávající způsoby financování aktivit SČS/KaStan uvádíme v důvodové zprávě.
- Nyní neexistuje systematická podpora pro zapojení spotřebitelů a prostředky jsou získávány z více zdrojů (což je v pořádku), ale zcela nahodile na dílčí aktivity a nikoliv s koncepčně orientovanou podporou. Tento dokument by měl takovou systematickост podpořit.
- V rámci přípravy koncepce technické normalizace pro roky 2017–2020 (ÚNMZ) předložily SČS/KaStan rovněž návrh, jak by podpora „slabších stran“ mohla být i inovativně řešena – viz důvodová zpráva.

III. TÉZE VÍCELETÝCH OPATŘENÍ K DOSAŽENÍ CÍLŮ VIZE 21

Následující téze jsou jen rámcovým podkladem pro záměry SČS/KaStan k naplňování výše popsaných cílů. Jsou nepochybně základem a východiskem pro uplatňování žádostí na smluvní podporu zapojení spotřebitelů v roce 2017 a v letech následujících; pro každý běžný rok bude plán aktualizován a přizpůsobován vývoji. V principu jsou opatření strukturována do let 2017–2019, pokud i na r. 2020–2021, pak obvykle jen obecně a tento výhled bude zpřesněn až podle realizace a naplňování koncepce v prvních letech.

Všechna opatření vycházejí z podkladů a dokumentů citovaných v důvodové zprávě, k jejichž naplnění se snaží přispět:

pro Cíl 1 - Účinné zapojení spotřebitelů v procesech technické normalizace

Odkaz na cíle k naplňování Vize 21:

- Cíl 4 Mezinárodní zapojení a zastoupení

Odkaz na ustanovení evropských a jiných dokumentů:

- Strategická vize pro evropské normy
 - Opatření č. 8
 - Opatření č. 9
 - Opatření č. 10
 - Opatření č. 11
 - Opatření č. 12
 - Opatření č. 14
- Společná iniciativa v oblasti normalizace
 - Opatření 1.3)
 - Opatření 1.4)
 - Opatření 2.9)
 - Opatření 2.10)
 - Opatření 3.12)
 - Opatření 3.13)
- Strategie ISO 2016–2020
 - Ano v řadě ustanovení, jednotlivě nerozvádíme.

1. Zastoupení spotřebitelů v poradních, řídicích a kontrolních orgánech ve vztahu k normalizaci a k dalším standardizačním platformám

K dosažení reálné inkluze (inkluzivnosti) a transparentnosti normalizace a účinného zapojení je nezbytná participace spotřebitelů na strategické i operativní úrovni normalizačních procesů. Práce technická (v TNK, pracovních skupinách) je předmětem jiných aktivit. Zde se soustředíme na poradní, řídicí a kontrolní orgány na národní úrovni, či se k národní normalizaci bezprostředně vztahující.

Kroky, aktivity:

2017–19 (- 21)

- a) Zastoupení zástupce SČS/KaStan v poradních (popř. kontrolních) orgánech národního normalizačního orgánu – ÚNMZ ve vztahu k normalizaci a dalším standardizačním platformám**

2017–19 (- 21) (postupně)

- b) Zastoupení zástupce SČS/KaStan v rámci**

- dobrovolného schématu zavedeného orgány ENO a národními normalizačními orgány k prokazování, že národní normalizační orgány dodržují kritéria členství založená na zásadách WTO o technických překážkách obchodu a že ENO a ÚNMZ toto dodržování pravidelně monitorují;

- navazujícího systému vzájemného hodnocení národních normalizačních orgánů s cílem aktivně monitorovat mimo jiné širokou účast na normalizačním procesu.

Měřitelné ukazatele aktivity

- Zastoupení zástupce KaStan (SČS) v Radě pro technickou normalizaci, resp. v odpovídajících poradních /kontrolních) orgánů národního normalizačního orgánu – ÚNMZ.
- Zastoupení zástupce KaStan (SČS) v Radě pro akreditaci, popř. v dalších subjektech pověřených státní mocí k výkonu veřejné služby v oblasti standardizace, dále v Radě kvality ČR a dalších orgánech.
- Zastoupení zástupce KaStan (SČS) v národních i evropských systémech pro ověřování naplňování principů evropské normalizace.

pro Cíl 2 - Vyvážený předpisový rámec tvořený právními předpisy a technickými normami

Odkaz na cíle k naplňování Vize 21:

- Cíl 1 Účinné zapojení spotřebitelů v procesech normalizace
- Cíl 3 Budování expertního zázemí, spolupráce s partnery, vzdělávání, zviditelnění úlohy norem

Odkaz na ustanovení evropských a jiných dokumentů:

- Strategická vize pro evropské normy
 - Opatření č. 5
 - Opatření č. 6 (nepřímá podpora)
 - Opatření č. 7
 - Opatření č. 8.
 - Opatření č. 9
 - Opatření č. 12
 - Opatření č. 16 (nepřímo, ale účinně!)
 - Opatření č. 17
- Společná iniciativa v oblasti normalizace
 - Opatření 1.3)
 - Opatření 1.4)
 - Opatření 2.9)
 - Opatření 2.10)
 - Opatření 3.12)
 - Opatření 3.13)
 - Opatření 3.14)
- Strategie ISO 2016-2020
 - Ano v řadě ustanovení, jednotlivě nerozvádíme.

2. Legislativní zakotvení „obecně bezpečné služby“ na národní úrovni

SČS/KaStan se aktivně podílí na konzultacích a diskusi o nové podobě spotřebitelského kodexu v ČR. Význam technických norem v tomto ohledu může do budoucna hrát významnou roli.

SČS/KaStan po několik let upozorňují i na potřebu řešit problém bezpečné služby na národní úrovni. Opatření je součástí Priorit spotřebitelské politiky 2015–2020 přijatých vládou ČR. Odkazujeme na pracovní dokument zpracovaný SČS i s podporou Rady kvality ČR <http://www.top-normy.cz/users/files/reseni-ukolu/Letak--Pro-bezpecnou-sluzbu4.pdf>. Výsledkem takové legislativní iniciativy není větší zátěž pro podnikání, ale naopak, větší právní jistota pro subjekty na trhu.

Kroky, aktivity:

2017

a) Spoluúčast SČS/KaStan na tvorbě věcného záměru nového spotřebitelského kodexu, připravovaného MPO.

- Prosazování významu technické normalizace a zapracování obecně bezpečné služby do záměru

2018

b) Spoluúčast na tvorbě paragrafového znění nového spotřebitelského kodexu

- Spolupráce na věcném vymezení technické normalizace pro ochranu spotřebitele a obecně bezpečné služby v novém předpisu
- Projednávání se zainteresovanými stranami, PSP ad.

2019

c) Normalizační naplnění

- Odborná spolupráce na výběru sektorů služeb pro normalizační práce, spoluúčast na tvorbě
- Uspořádání kulatého stolu zainteresovaných stran (případně více seminářů) k diskusi národních priorit pro normalizaci ve službách s tím, že v úvahu bude brán vývoj normalizace služeb v ISO a CEN v průběhu let 2017–2019

d) Vzdělávací a informační kampaň

- Publikace se zaměřením na spotřebitele
- Publikace se zaměřením na poskytovatele služeb
- Tematické kulaté diskuzní stoly

Měřitelné ukazatele aktivity

- Věcný záměr nového spotřebitelského kodexu obsahuje ve své působnosti odkaz a rozpracovává význam českých technických norem.
- Věcný záměr nového spotřebitelského kodexu obsahuje ve své působnosti zakotvení obecně bezpečné služby.
- Paragrafové znění nového spotřebitelského kodexu zapracovává ustanovení pro obecně bezpečnou službu.
- Existují normy (pravděpodobně formou určených norem) k provedení spotřebitelského kodexu v části odpovídající obecně bezpečné službě.
- Vydány publikace se zaměřením na spotřebitele a publikace se zaměřením na poskytovatele služeb ke zviditelnění a pochopení nového aspektu v českém právu. K témuž kulaté diskuzní stoly (semináře apod.)

3. Posilování aplikace norem na národní úrovni v návaznosti na evropské právní předpisy

Správné využívání technických norem v návaznosti na právní předpisy EU vyžaduje podporu cílenou na různé skupiny uživatelů a hospodářských subjektů. Jedná se prvotně o aplikaci harmonizovaných norem, mandátových norem či určených norem, které se přímo váží k požadavkům uváděným v právních předpisech. Samostatný přístup vyžaduje nicméně podporu i ve využívání norem a normativních

dokumentů. Správná aplikace norem a normativních dokumentů včetně pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC je v mimořádném zájmu spotřebitelů, neboť má bezprostřední vliv na bezpečnost a kvalitu výrobků a služeb na trhu.

Kroky, aktivity:

a) Podpora využívání určených norem na národní úrovni

2017

- Podpora využívání mandátových norem vyhlášených ke směrnici o obecné bezpečnosti - zpracování pracovního materiálu k vyhlášení „mandátových norem“ na evropské a zejména pak na národní úrovni na podporu zákona o obecné bezpečnosti výrobků
- Uspořádání kulatého stolu zainteresovaných stran k posílení vnímání úlohy norem v návaznosti na zákon o obecné bezpečnosti výrobků

2018

- Vydání publikace, která komplexněji postihuje využití a význam určených norem, v návaznosti na české právní předpisy. Vydání a šíření může být případně jen elektronickou formou, ale alespoň nízký náklad (jednotky set ks) pro demonstrativní účely se může jevit vhodný a prospěšný.

b) Podpora využívání pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC ve vztahu ke kvalitě norem a ke kvalitě výrobků a služeb

2017 – 18 (-21)

- Pravidelná aktualizace seznamu pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ve vztahu ke spotřebitelům, s doporučením pro překlady
- Zajištění překladů vybraných evropských a ISO dokumentů dle ročních plánů TN ÚNMZ
- Otevření jednání s MPO (2017)(případně i dalšími zainteresovanými stranami) s cílem smysluplné cílené podpory aplikace pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ku prospěchu trhu a spotřebitelů.
- V návaznosti na jednání s MPO uspořádání kulatého stolu zainteresovaných stran k diskuzi k tématu aplikace pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ku prospěchu trhu a spotřebitelů (2018).
- Příprava publikace „Průvodce evropskými a mezinárodními normativními dokumenty“ - aplikace pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ku prospěchu trhu a spotřebitelů – k podpoře korektního trhu a spotřebitelů (2018). Vydání a šíření může být případně jen elektronickou formou, ale alespoň nízký náklad (jednotky set ks) pro demonstrativní účely se může jevit vhodný a prospěšný.

Měřitelné ukazatele aktivity

- Zpracován pracovní (diskuzní) materiál k vyhlášení „mandátových norem“ na evropské a zejména pak na národní úrovni na podporu zákona o obecné bezpečnosti výrobků.
- Uspořádání kulatého stolu zainteresovaných stran k posílení vnímání úlohy norem v návaznosti na zákon o obecné bezpečnosti výrobků.
- Vydání komplexnější publikace (harmonizované normy, mandátové normy, určené normy)

- Ročně realizované alespoň dva překlady CEN/ISO norem či pokynů ISO/IEC či pokynů CEN/CENELEC atp. ve vztahu ke spotřebitelům, na základě ročně aktualizovaných seznamů dokumentů s doporučením k překladu.
- Vydání publikace „Průvodce evropskými a mezinárodními normativními dokumenty (ISO/IEC normy a ISO/IEC pokyny a CEN/CLC pokyny v bezprostředním vztahu k zájmům spotřebitele)“ – k podpoře korektního trhu a spotřebitelů.
- Prokazatelné zlepšení stavu, že ISO/IEC normy a ISO/IEC pokyny a CEN/CLC pokyny v bezprostředním vztahu k zájmům spotřebitele jsou státní správou, národním normalizačním orgánem smysluplně prosazovány k používání ekonomickými subjekty usazenými v ČR a ty že je aplikují.

4. Posilování prosazování zájmů spotřebitelů v „sektorových“ normách

Podstatou zohlednění spotřebitelských zájmů v normách je přímé zapojení spotřebitelských zástupců spotřebitelů v procesu technické normalizace, tedy primárně v technických normalizačních komisích na národní úrovni (TNK) a v pracovních skupinách (WG) CEN/CLC, resp. ISO/IEC na evropské či mezinárodní úrovni, resp. v pracovních orgánech ANEC, neboť prostřednictvím ANEC lze působit v uvedených normalizačních strukturách.

Kromě uplatnění pokynů přijatých na mezinárodní a národní úrovni tak dochází k bezprostřednímu promítnutí zájmů spotřebitelů do produktů a výsledků normalizace, a to jak ve výsledných normách zařazených do obecné třídy, tak i v normách a technických dokumentech relevantních pro jednotlivé sektory. Podstatnou součástí zohlednění spotřebitelských zájmů v normách je podpora a usnadnění zapojení zástupců spotřebitelů do procesu tvorby norem, a nikoli až do procesu jejich hodnocení.

Opatření úzce souvisí s dostupností expertů, kteří se na takové činnosti mohou podílet a tedy s finančním krytím takového zajištění.

Kroky, aktivity:

2017–19 (- 21)

a) Působení v pracovních normalizačních orgánech

- Posilování expertní účasti za spotřebitele v TNK na národní úrovni a v pracovních skupinách (WG) CEN/CLC, resp. ISO/IEC na evropské či mezinárodní úrovni, a to pro oblasti, které jsou předmětem prioritních zájmů spotřebitelů, včetně aktualizace expertního zastoupení.
- Priority jsou dány Národním sektorovým programem priorit pro zapojení spotřebitelů do TN (s průběžnou aktualizací dle vývoje na trhu). Věnovat specifickou pozornost potřebám zvláště zranitelných spotřebitelů (děti, senioři a zdravotně postižené osoby). Priority výrobní normalizace: bezpečnost výrobků pro děti (chemická rizika, hračky a herní prvky, nábytek, obuv a textil ad.); zásadní prioritou zde bude zapojení do evropské normalizace pro dětskou obuv; domácí spotřebiče a další elektro-výrobky; udržitelnost prostředí – eko-značení výrobků – zejména ve vztahu k životnosti výrobků. Specifická pozornost bude věnována normalizaci služeb.
- Rozvíjení prezentace informací o normalizaci v různých oblastech/sektorech ve vztahu ke spotřebiteli a jeho zájmům – na webu www.top-normy.cz².

¹ <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace.php>

² <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace.php>

b) Zviditelňovat normalizaci a význam jejích výsledků pro spotřebitele, obchod i průmysl formou pořádání konferencí/seminářů/kulatých stolů, a to se zaměřením na konkrétní obory (sektory) již ve stádiu přípravy plánů normalizace, či vývoje norem

- Ideálně by akce měla zahrnovat vždy více TNK, s cílem podněcovat co nejširší spolupráci.
- Paralelním výstupem může být nová či revidovaná publikace, anebo dotisk publikací a informací stávajících.

Navržena jsou témata:

- Bezpečnost výrobků a služeb pro děti
 - dětská hřiště,
 - obuv,
 - hračky – např. stanovení věku
- Označení výrobků
 - potraviny
 - výrobky domácí chemie – detergenty
 - ekologické štítky
- Přístupnost norem pro spotřebitele
- Oblasti, kde jsou normy a technické dokumenty přijímány na podporu veřejných politik

c) Zavedení systému hodnocení relevance norem a technických dokumentů pro spotřebitele

včetně zavedení vyhodnocování relevantnosti úkolů nejprve v PNP (Plánu národních prací) a později i v PTN (Plánu technické normalizace) ÚNMZ

2017

- Zahájit debatu, popsat současný a očekávaný stav

2018

- Vyhodnotit/ověřit náklady a přínosy co do zapojení spotřebitelů, pokud jde o relevantnost připravovaných produktů a služeb TN pro spotřebitele samotné

2019

- Zformulovat či spustit pilotní projekt, který by v podmínkách NNO (v té době) ukázal či vysvětlil prospěšnost toho, že od roku 2020 by se v plánu národních prací³ neměl objevit úkol, u něhož by nebyla uvedena škála relevance pro spotřebitele např. – relevantní – vysoce relevantní, nebo – s bezprostředním dopadem – pouze s nepřímým dopadem (podobně třeba i pro malé a střední podniky aj.)

System by měl zajistit zjištění, jak je podstatná daná oblast, pro normalizaci, a zda by se měl o ni zajímat stát (samotný) a obce (kraje), malé a střední podniky, spotřebitel. Současně by měl navázat i systém / lze uvažovat i o systému dotazů a posílené informovanosti o normách a chystaných výstupech TN, např. i on-line dotazníky, kdy a jak se ten který subjekt o dané normě/normách dozvěděl, zda kupř. vůbec věděl, že se může NNO ozvat nebo si vyžádat (další) informace, zapojit se a upozornit NNO na podstatné otázky atp.

³ <http://www.unmz.cz/urad/plan-narodnich-praci-r782>

Měřitelné ukazatele aktivity:

- Doložené posilování expertní účasti za spotřebitele v TNK na národní úrovni a v pracovních orgánech CEN/CLC, resp. ISO/IEC na evropské či mezinárodní úrovni
- Jednou za dva roky (dle potřeby) aktualizace Národního sektorového programu priorit pro zapojení spotřebitelů do technické normalizace
- Rozvíjení prezentace informací o normalizaci v různých oblastech/sektorech nejen na webu top-normy.cz⁴
- Alespoň jednou ročně konání konference/semináře/kulatého stolu, a to se zaměřením na konkrétní obory (sektory) již ve stádiu přípravy plánů normalizace, či vývoje norem
- Dopady uspořádaných akcí (počty osob a podnikatelských subjektů, které se dozvěděly o významu a přínosech norem pro spotřebitele, počty distribuovaných publikací)
- Počet úkolů v rámci Plánu národních prací vyhodnocených z hlediska relevantnosti nebo dopadu výsledků těchto úkolů pro spotřebitele
- Zavedení nástrojů posílené informovanosti o normách a o plánovaných úkolech

5. Zkvalitnění a zefektivnění poskytování informací on-line

ÚNMZ věnuje pozornost šíření informací o normalizaci pro různé zainteresované strany včetně společenských partnerů, a tedy i spotřebitelů. Děje se tak např. na webových stránkách i na facebooku ÚNMZ. Webové stránky a informace na facebooku ÚNMZ odkazují na web SČS/KaStan a platí to i obráceně. Nicméně by bylo možné a vhodné poskytování informací prostřednictvím elektronických médií i nadále rozvíjet. SČS/KaStan jsou připraveny na takovém vývoji spolupracovat. Např., kromě již existujícího přístupu k dokumentům ISO/IEC a CEN/CENELEC, může být uváženo založení subsekcí, které by odpovídaly zajišťovaným aktivitám a veřejně označovat již ve fázi projektů kupř. ty návrhy budoucích norem, které přispějí k zohlednění zájmů a k lepší informovanosti o potřebách spotřebitelů.

Kroky, aktivity:

2017

a) **Analýza propojenosti webů KaStan a ÚNMZ a analýza informací poskytovaných na webu a facebooku ÚNMZ týkající se spotřebitelů**

2018

b) **Vypracování doporučení s cílem zlepšit kvalitu informací poskytovaných na webových stránkách ÚNMZ i KaStan a doporučení pro zefektivnění prohloubením propojení obou webů**

2019

c) **Spolupráce KaStan s ÚNMZ při uskutečnění doporučení a příprava nástrojů pro sledování zpětné vazby a pro další zlepšování šíření informací v on-line režimu**

Měřitelné ukazatele aktivity

- Vypracování analýzy
- Vypracování doporučení

⁴ <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace.php>

- Zajištění zpětné vazby ke zkvalitňování poskytování informací on-line

6. Podpora normalizace v oblasti digitalizace trhu

Evropská komise oznámila, že „vypracuje integrovaný normalizační plán, v němž určí a vymeze klíčové priority pro normalizaci se zaměřením na technologie a domény, které jsou považovány pro jednotný digitální trh za nejdůležitější“. Vzhledem k tomu, že je otevřena řada témat, jako jsou bezpečnost, výměna údajů, důvěrnost a soukromí, a že se jedná o oblast normalizace pro spotřebitele relativně novou, je třeba na tyto skutečnosti reagovat a spotřebitele o dopadech norem pro „chytrá“ či propojená zařízení (kupř. internet věcí atp.) anebo pro nové oblasti služeb (kupř. mobilní zdravotní aplikace, doprava a další) informovat. A nejen to, i zde je potřeba mít jasno o zapojení zúčastněných stran do technické normalizace včetně spotřebitelů.

Kroky, aktivity:

2017

a) Popsat základní pilíře normalizace v oblasti informačních a komunikačních technologií a v návaznosti na priority stanovené EK vymezit priority tohoto plánu na národní úrovni

- Uspořádat tematický kulatý stůl na téma Digitalizace trhu a přínosy a možnosti normalizace

2018

b) Sledovat a analyzovat možnosti a hlavní zásady, včetně vývoje norem, pro účely zachování důvěrnosti, ochrany soukromí a bezpečnosti v systému internetu věcí

včetně vybavení domácností, elektronika, která je součástí oděvu, vozidla či snímače, např. prostřednictvím „bezpečné značky IoT“

- Identifikovat zainteresované subjekty a zformulovat základní zásady pro uplatnění nových norem mezi spotřebiteli (podobně i mezi malými a středními podniky aj.)
- Pokud to bude shledáno přínosným, uspořádat další tematický kulatý stůl na téma Digitalizace trhu a přínosy a možnosti normalizace (II)

2019

c) Zanalyzovat vývoj v legislativě EU a možnosti uplatnění nově připravovaných norem technických dokumentů

- Ve spolupráci s dalšími subjekty připravit a publikovat brožuru věnovanou praktickým aspektům norem v oblasti informačních a komunikačních technologií

Měřitelné ukazatele aktivity

- Uspořádán kulatý stůl k přínosům a možnostem normalizace v oblasti informačních a komunikačních technologií
- Zpracována analýza priorit a základních zásad pro uplatnění těchto norem mezi spotřebiteli

Cíl 3 Budování expertního zázemí, spolupráce s partnery, vzdělávání, zviditelnění úlohy norem

Odkaz na cíle k naplňování Vize 21:

- Cíl 1 Účinné zapojení spotřebitelů v procesech normalizace
- Cíl 4 Mezinárodní zapojení a zastoupení

Odkaz na ustanovení evropských a jiných dokumentů:

- Strategická vize pro evropské normy
 - Opatření č. 5
 - Opatření č. 8
 - Opatření č. 9
- Společná iniciativa v oblasti normalizace
 - Opatření 1.3)
 - Opatření 2.9)
 - Opatření 3/12)
 - Opatření 1.4)
 - Opatření 2.10)
 - Opatření 3/13)
- Strategie ISO 2016-2020
 - Ano v řadě ustanovení, jednotlivě nerozvádíme.

7. Elektronické šíření informací

Elektronické šíření informací je dnes základním komunikačním prostředkem s okolním světem, a je kladen důraz na aktuálnost, přehlednost a jasnou strukturu poskytovaných informací. Stále větší roli hraje také podoba, včetně grafické a jiné úpravy, a rovněž možnost sdílení informací.

Kroky, aktivity:

a) Rozvíjení informací prostřednictvím domény top-normy.cz

2017

- Zavedení nové sekce Poradenství/konzultace pro zainteresované strany
- Běžná aktualizace informací (např. <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace.php>)

2018 - 19

- Další úpravy struktury stránek vedoucí ke zjednodušení orientace uživatele a aktualizace informací Samozřejmostí je vystavení všech publikací vydaných SČS/KaStan v tištěné formě též na webu SČS⁵

b) Příprava a distribuce e-žurnálu Spotřebitel a normy⁶

2017–19 (- 21)

- Formát, rozsah i obsah přizpůsobovat průběžně podnětům i připomínkám uživatelů a partnerů.

Měřitelné ukazatele aktivity

- Funkční doména top-normy.cz se sekci Poradenství/konzultace pro zainteresované strany
- Vydávání e-žurnálu Spotřebitel a normy 4x ročně se záměrem zvyšování atraktivnosti vydání (grafická stránka apod.)

8. Podpora metodických nástrojů k normalizaci

Metodická práce a návody pro členy TNK jsou nedílnou součástí budování expertní základny a vzdělávání zpracovatelů norem. Podle zahraničních podkladů, Pokynů ISO/IEC a CEN/CENELEC, materiálů ANEC a vlastních zkušeností SČS/KaStan a partnerů je nejen vhodné, ale i žádoucí zpracovat sérii návodů pro

⁵ <http://www.konzument.cz/publikace.php>

⁶ <http://www.top-normy.cz/publikace.php>

zpracovatele norem nejen obecně, ale i prioritně (i když ne exkluzivně) pro zástupce spotřebitelů v TNK a jednotlivých pracovních skupinách.

Kroky, aktivity:

2017–19 (- 21)

a) Soubor oborově/sectorově zaměřených metodických publikací pro tvorbu a používání norem

Určení: pro zástupce spotřebitelů i jiné zpracovatele v procesu normalizace, ale také pro uživatele norem ze všech zainteresovaných stran, včetně výrobců a poskytovatelů služeb. Vydání a šíření může být případně jen elektronickou formou, ale alespoň nízký náklad (max. jednotky set ks) pro demonstrativní účely se může jevit vhodný a prospěšný.

Při tvorbě publikací se bude vycházet z evropských a mezinárodních normativních podkladů (např. pokynů ISO/IEC a CEN/CENELEC), z materiálů ANEC a vlastních zkušeností SČS/KaStan a partnerů.

- Rukověť pro zpracovatele a uživatele norem Aspekt přístupnosti v normách? (2017)
- Rukověť pro zpracovatele a uživatele norem Bezpečnost dětských výrobků (2017, 2018)
- Specifikovat další potřeby vzdělávání zpracovatelů norem a subjektů zapojených do normalizační práce
- Hledat další formy vzdělávání a metodického vedení zástupců spotřebitelů v normalizačních pracích

Měřitelné ukazatele aktivity

- Vyhotovení alespoň jedné metodické publikace ročně

9. Zviditelnění normalizace a významu jejích výsledků pro spotřebitele, obchod a průmysl atp. formou publikací, seminářů atp.

Opatření je podporou naplňování závazku (ve smyslu citovaných evropských dokumentů) ÚNMZ jako NNO zviditelnovat normalizaci a význam jejích výsledků pro spotřebitele, obchod i průmysl formou pořádání konferencí/seminářů/kulatých stolů, a to obecně anebo se zaměřením na konkrétní obory (sektory).

SČS/KaStan budou nástroje k tomu samy iniciovat anebo jsou připraveny aktivně se spolupodílet. Součástí opatření je publikační činnost a hledány budou inovativní formy takového zviditelnování. Specifická pozornost bude věnována normalizaci služeb.

Kroky, aktivity:

2017–19 (- 21)

a) Každoroční vydání letáku (v obměněné formě a grafice) pro zviditelnění významu výsledků TN pro občany a spotřebitele obecně, obvykle ke dni světové normalizace (podzim) anebo ke dni práv spotřebitelů (jaro).

- Příklad Příloha 2 ke koncepci: ANEC ve spolupráci s CEN/CLC vydal pro rok 2016 ke Světovému dni spotřebitelů leták, který velmi jednoduchou formou poukazuje na význam norem pro spotřebitele. První leták se pro rok 2017 navrhuje vydat překladem upravený pro příležitost Dne světové normalizace (Den spotřebitelů je 15. března a není reálné k tomuto dni vydání připravit).

2017–19 (- 21)

b) Každoroční iniciativa spočívající v organizaci konference/semináře a/nebo vydání publikace (brožura/noviny, skládací leták) s tematickým zaměřením na konkrétní sektor normalizace či na konkrétní cílovou skupinu uživatelů

Aktivita navazuje na dosavadní publikační počiny a pořádání osvětových seminářů (význam norem pro děti, pro malé a střední podniky, pro zvláště zranitelné spotřebitele atd.) Je velmi vhodné tento formát dále v domácích podmínkách rozvíjet.

Model by měl spočívat i v organizaci separátních monotematických seminářů v regionech; následná konference bude zahrnovat více témat a diskusi vedenou ve smyslu výše uvedeného záměru.

- Bezpečnost výrobků a služeb pro děti
 - dětská hřiště,
(s dotiskem Příručky správné praxe pro bezpečný provoz)
- Kvalita turistických služeb cestovních kanceláří
 - Dobrodružné cesty
 - Cesty s jazykovými kurzy

Měřitelné ukazatele aktivity

- Vydání letáku (v obměněné formě a grafice) pro zviditelnění významu výsledků TN pro občany a spotřebitele obecně, každoročně
- Seminář anebo vydání publikace (brožura/noviny, skládací leták) s tematickým zaměřením na konkrétní sektor normalizace či na konkrétní cílovou skupinu uživatelů, každoročně

10. Vzdělávání mladého spotřebitele o věcech normalizace s využitím e-learningového modelu ISO

Na webu ISO je již několik let vystaven⁷ komplexněji pojatý výukový modul zaměřený spíše na mládež o principech a významu normalizace. Rozklad, připravený rovněž před několika lety v rámci úkolu pro ÚNMZ je připojen (příloha 3 ke koncepci). V rámci koncepce se počítá s opatřením, kterým by se zkombinovala výuka technická s jazykovou, se zdokonalením terminologie v oblasti technické normalizace, se zaměřením na mládež. Záměr je rozpracován dále.

Produktem má být nástroj, který usnadní používání vzdělávacího modulu ISO v originálních jazycích. Bude vytvořen softwarový nástroj, který v češtině navede k používání ISO modulu, který bude již používán v angličtině (a později v dalších jazycích). Tento nástroj poskytne vysvětlení k vybraným částem, nabídne též slovník terminologie ad. Součástí obsahu budou též kontrolní otázky, aby bylo ověřeno chápání uživatele tématu.

Kroky, aktivity:

2017

a) Vzdělávací e-modul o technické normalizaci pro mládež s využitím zdroje ISO, I. etapa

- Zpracování struktury pro software
- Vyhotovení českých textů pro modul – komentáře, překlady částí originálního textu, terminologický slovník, kontrolní otázky atd.
- Rozpracování software

⁷ <http://www.iso.org/sites/ConsumersStandards/index.html>

2018

b) Vzdělávací e-modul o technické normalizaci pro mládež s využitím zdroje ISO, II. etapa

- Dopracování software
- Vnitřní vyhodnocení funkce
- Otevření beta verze, zprovoznění navedení na anglickou verzi modulu ISO
- Zahájení kampaně ke zviditelnění vzdělávacího modulu

2019 (-21)

c) Vzdělávací e-modul o technické normalizaci pro mládež s využitím zdroje ISO, III. etapa

- Dopracování alfa verze, (s navedení na anglickou verzi modulu ISO)
- Dopracování navedení na další orig. jazyky ISO modulu (francouzština, španělština a příp. též ruština)
- Vedení kampaně ke zviditelnění vzdělávacího modulu

Měřitelné ukazatele aktivity

- Zprovoznění beta a alfa verzí s postupným propojením na ISO modul v angličtině a v dalších jazycích
- Vyhodnocení spokojenosti a sledovatelnosti modulu
- Výstupy informační kampaně

Cíl 4 Mezinárodní zapojení a zastoupení

Odkaz na cíle k naplňování Vize 21:

- Cíl 1 Účinné zapojení spotřebitelů v procesech normalizace

Odkaz na ustanovení evropských a jiných dokumentů:

- Strategická vize pro evropské normy
 - Opatření č. 5
 - Opatření č. 7
 - Opatření č. 8
 - Opatření č. 9
 - Opatření č. 12
 - Opatření č. 16
 - Opatření č. 17
- Společná iniciativa v oblasti normalizace
 - Opatření 1.3)
 - Opatření 1.4)
 - Opatření 2.9)
 - Opatření 2.10)
 - Opatření 3/12)
 - Opatření 3/13)
- Strategie ISO 2016–20
 - Ano v řadě ustanovení, jednotlivě nerozvádíme.

11. Zastupování zájmů českých spotřebitelů v mezinárodních a evropských orgánech a institucích ve vztahu k normalizaci

Zastupování zájmů českých spotřebitelů v mezinárodních a evropských orgánech a institucích ve vztahu k normalizaci a spotřebitelům vychází z národních priorit a podmínek. Jedná se přitom o nedílnou součást koncepce, která umožňuje zachytit nové a udržet stávající trendy ve sledovaných oblastech. Novým prvkem oproti současnému stavu by měly být nejen zprávy z mezinárodních a evropských orgánů,

formulovaná doporučení a identifikace potřebných výstupů technické normalizace, ale také samostatná činnost ve vztahu k normalizační práci na této úrovni.

Kroky, aktivity:

2017–19 (- 21)

a) Zapojení do pracovních a řídicích /kontrolních orgánů

- ANEC (General Assembly, Steering Committee)
- ISO COPOLCO – pracovní skupina, či skupiny;
- Pracovní skupiny CEN, CLC, ISO (TC, WG apod.)
- Ostatní (v závislosti na vývoji cíle 5 koncepce)

b) Zviditelňování vývoje v zapojení českých spotřebitelů do normalizace na mezinárodních platformách

- Redukovaná forma koncepce s určením také pro zahraniční prezentaci (2017 prvně)
- Zasílání článků do e-newsletters ISO (COPOLCO), ANEC, případně dalších

c) Pořádání zahraničních akcí v ČR

- Např. září 2017 v Praze, ANEC pracovní skupina pro domácí spotřebiče. Akce obvykle vyžadují nějakou formu podpory od tuzemského normalizačního orgánu / donátora

d) Koordinace (za spotřebitele) zapojení národního člena ve strukturách ISO COPOLCO

Měřitelné ukazatele aktivity

- Zapojení českého zástupce v konkrétních pracovních, poradních a řídicích strukturách
- Uplatnění článků/informací do evropských a mezinárodních e-periodik, v součtu min. 2x ročně
- Anglická verze zkrácené verze koncepce, vydaná tiskem a šířená i elektronicky, obdržené reakce
- Realizované akce, kdy ČR hostí mezinárodní zasedání ve vztahu ke spotřebitelským zájmům
- Naplňování úkolů koordinace ISO COPOLCO dohodnutých s ÚNMZ

12. Rešerše mezinárodních norem

Zejména v případě ISO/IEC, ale nejen zde, je vhodné identifikovat a popsat oblasti, které se výsledně nepromítají do českých technických norem, ačkoli příslušné normy byly na mezinárodní úrovni již v minulosti přijaty a existují zde předpoklady pro prospěšnost takového postupu na evropské, nebo i přímo na národní úrovni. To se netýká jen pokynů ISO/IEC, ale bezprostředně i norem. Rešeršemi mezinárodních norem se přitom má upozornit nejen na výsledky normalizace na mezinárodní úrovni, ale především na potřebnost anebo účelnost jejich zavedení na národní úrovni a jejich implementace do systému českých technických norem.

Kroky, aktivity:

2017–19 (- 21)

a) Rešerše mezinárodních norem

2017

- Projednat s ÚNMZ možnost realizace pilotního mini-projektu

2018

- Připravit pilotní mini-projekt pro ÚNMZ, na základě něhož zpracovat 5 (maximálně 10) rešerší k ověření a vyhodnocení záměru

2019 (-21)

- Vyhodnotit záměr a rozvinout aktivity na základě pilotního projektu (2018) a dalších zkušeností

Měřitelné ukazatele aktivity

- Zpracování rešerší norem a návrhů na zavedení norem ISO/IEC do soustavy ČSN – v oblastech zvláštního zájmu spotřebitelů, a to v rozsahu a dle dohody s ÚNMZ

Cíl 5 Finanční zajištění zapojení spotřebitelů

Zdroje pro naplňování koncepce – jejich cílů a opatření budou hledány v jednotlivostech u MPO, RK ČR a dalších. Zejména ale, bude snaha dojednat s ÚNMZ jako národním normalizačním orgánem, zodpovědným za naplňování na národní úrovni evropských a mezinárodních (např. též ISO) politik a strategií, příslušné postupy a zavést systematickou podporu slabších společenských stran a to především spotřebitelů v technické normalizaci dle této koncepce. K tomu jsou navrženy i inovativní způsoby k financování (viz důvodová zpráva).

Na úspěchu naplňování cíle 5 závisí míra úspěchu naplňování opatření k cílům 1–4. Věříme, že zároveň úspěšnost plnění jednotlivých dílčích opatření, úkolů, kroků uvedených pod cíli 1–4 povede i ke zlepšování vnímání důležitosti zapojení spotřebitelů do technické normalizace ze strany potenciálních donátorů.

IV. HRUBÝ FINANČNÍ ODHAD PRO NAPLŇOVÁNÍ KONCEPCE

V příloze 1 (ke koncepci) je formulován hrubý odhad nákladů na roky 2017–19 s vizí na rok 2021.

V prvním roce by úspěšné naplňování opatření a cílů koncepce vyžadovalo 1.100.000 Kč. V dalších dvou letech pak kolem 1,5 mil Kč. Cílem je, aby byl pro rok 2021 zajištěn rozpočet minimálně v hodnotě 3.700.000 Kč (ceny jsou uvedeny bez DPH).

Prudké navýšení u cíle 2 v letech 2020-21, a tedy pak i celkově, je způsobeno předpokládaným silným nárůstem zapojení expertů - zástupců spotřebitelů v pracovních orgánech NNO na přelomu dekády. Je to hlavní ambice SČS/KaStan této koncepce.

Neprogresivní nicméně zřejmý nárůst nákladů na zajištění účasti spotřebitelů v TN v letech 2017–19 je přípravou na tento aspekt vize roku 2021.

Příloha 1 (ke koncepci)

Rozpočet k naplňování koncepce zapojení spotřebitelů 2017 - 2021							
Cíl	Opatření	Krok, aktivita	(Pozn.)	2017	2018	2019	cíl 2021
				1 100 000,00	1 400 000,00	1 600 000,00	3 700 000,00
CZK							
Cíl 1 Účinné zapojení spotřebitelů v procesech technické normalizace				25 000,00	50 000,00	70 000,00	90 000,00
1. Zastoupení spotřebitelů v poradních, řídicích a kontrolních orgánech ve vztahu k normalizaci a k dalším standardizačním platformám				25 000,00	50 000,00	70 000,00	90 000,00
	a	Zastoupení zástupce SČS/KaStan v poradních (popř. kontrolních) orgánech		25 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
	b	Zastoupení zástupce SČS/KaStan ve schématech pro kontrolu naplňování kritérií a srovnání funkcí NNO		0,00	0,00	20 000,00	40 000,00
Cíl 2 Vyvážený předpisový rámec tvořený právními předpisy a technickými normami				290 000,00	435 000,00	560 000,00	2 355 000,00
2. Legislativní zakotvení „obecně bezpečné služby“ na národní úrovni				15 000,00	35 000,00	150 000,00	185 000,00
	a, b	Spolupráce na tvorbě		10 000,00	35 000,00	0,00	0,00
	c	Normalizační zapojení		0,00	0,00	50 000,00	90 000,00
	d	Vzdělávací a informační kampaň		0,00	0,00	100 000,00	95 000,00
3. Posilování aplikace norem na národní úrovni v návaznosti na evropské právní předpisy				125 000,00	170 000,00	85 000,00	100 000,00
	a	Podpora využívání určených norem na národní úrovni		55 000,00	50 000,00	0,00	0,00
	b	Podpora využívání pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC ve vztahu ke kvalitě norem, výrobků a služeb		70 000,00	120 000,00	85 000,00	100 000,00
4. Posilování prosazování zájmů spotřebitelů v „sektorových“ normách				100 000,00	175 000,00	270 000,00	2 030 000,00
	a	Působení v pracovních normalizačních orgánech		60 000,00	80 000,00	160 000,00	1 800 000,00
	b	Zviditelňovat normalizaci ... ve stádiu přípravy plánů normalizace, či vývoje norem		30 000,00	50 000,00	50 000,00	150 000,00
	c	Systém hodnocení relevance norem a technických dokumentů pro spotřebitele		10 000,00	45 000,00	60 000,00	80 000,00
5. Zkvalitnění a zefektivnění poskytování informací on-line				10 000,00	15 000,00	40 000,00	25 000,00
		Analýza propojenosti webů KaStan a ÚNMZ a analýza informací		10 000,00	0,00	0,00	0,00
		Vypracování doporučení s cílem zlepšit kvalitu informací poskytovaných na webových stránkách ÚNMZ i KaStan		0,00	15 000,00	25 000,00	10 000,00
		Spolupráce KaStan s ÚNMZ při uskutečnění doporučení a příprava nástrojů pro sledování zpětné vazby		0,00	0,00	15 000,00	15 000,00
6. Podpora normalizace v oblasti digitalizace trhu				40 000,00	40 000,00	15 000,00	15 000,00
	a	Kulatý stůl k přínosům a možnostem normalizace v oblasti digitálního trhu		40 000,00	40 000,00	0,00	0,00

b, c	Analýza priorit a základních zásad vývoje legislativy EU	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00
Cíl 3 Budování expertního zázemí, spolupráce s partnery, vzdělávání, zviditelnění úlohy norem		395 000,00	450 000,00	435 000,00	540 000,00
7. Elektronické šíření informací		50 000,00	100 000,00	130 000,00	300 000,00
a	Rozvíjení informací prostřednictvím domény top-normy.cz	25 000,00	50 000,00	80 000,00	150 000,00
b	Vydávání e-žurnálu Spotřebitel a normy	25 000,00	50 000,00	50 000,00	150 000,00
8 Podpora metodických nástrojů k normalizaci		55 000,00	55 000,00	55 000,00	90 000,00
a	Soubor oborově/sectorově zaměřených metodických publikací pro normalizační práce	55 000,00	55 000,00	55 000,00	90 000,00
9 Zviditelnění normalizace a významu jejích výsledků pro spotřebitele, obchod a průmysl atp. formou publikací, seminářů atp.		160 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
a	Každoroční vydání letáku	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
b	Každoroční vydání publikace (brožura/noviny, skládací leták) s tematickým zaměřením na konkrétní sektor normalizace	110 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
10. Vzdělávání mladého spotřebitele o věcech normalizace s využitím e-learningového modelu ISO		130 000,00	145 000,00	100 000,00	0,00
a, b, c	Vzdělávací e-modul o technické normalizaci pro mládež s využitím zdroje ISO	130 000,00	145 000,00	100 000,00	0,00
Cíl 4 Mezinárodní zapojení a zastoupení		355 000,00	425 000,00	490 000,00	660 000,00
11. Zastupování zájmů českých spotřebitelů v mezinárodních a evropských orgánech a institucích ve vztahu k normalizaci		355 000,00	400 000,00	460 000,00	510 000,00
a	Zapojení do pracovních a řídicích /kontrolních orgánů	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
b	Zviditelňování vývoje v zapojení českých spotřebitelů do normalizace na mezinárodních platformách	50 000,00	50 000,00	80 000,00	80 000,00
c	Pořádání zahraničních akcí v ČR	25 000,00	30 000,00	30 000,00	80 000,00
d	Koordinace (za spotřebitele) zapojení národního člena ve strukturách ISO COPOLCO	180 000,00	220 000,00	250 000,00	250 000,00
12. Rešerše mezinárodních norem		0,00	25 000,00	30 000,00	150 000,00
	Vytváření rešerší norem a návrhů norem pro ÚNMZ – v oblastech zvláštního zájmu spotřebitelů	0,00	25 000,00	30 000,00	150 000,00
Cíl 5 Finanční zajištění zapojení spotřebitelů		35 000,00	40 000,00	45 000,00	55 000,00
Prosazovat inovativní formy podpory případně i na základě upřesnění legislativních východisek		20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
	Analýzy, právní služby	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
Prezentace SČS/KaStan		15 000,00	20 000,00	25 000,00	35 000,00
	Prezentace, podklady a jejich překlady do AJ	15 000,00	20 000,00	25 000,00	35 000,00

Příloha 2 (ke koncepci)
Leták

World Consumer Rights Day

15 March

CEN (European Committee for Standardization) and CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) are recognized by the European Union (EU) and the European Free Trade Association (EFTA) as European Standardization Organizations responsible for developing standards in relation to a wide range of materials, processes, products and services.

CEN and CENELEC, with the support and expertise of ANEC, the European consumer voice in standardization, are strongly committed to supporting consumer rights in Europe by providing a platform for development of European Standards on various products and services.

1 The right to satisfaction of basic needs

Using European Standards ensures that basic and essential goods for consumers are **adequate, efficient and safe**. Standards help detect substances hazardous to human health, such as dangerous, carcinogenic and sensitizing chemicals, and the presence of bacteria and viruses in food, water, cosmetics and other daily products.

2 The right to safety

In 2016, more than 1200 European Standards in the field of consumer safety have been **made available to the public, manufacturers, importers and laboratories**. These standards set requirements and test methods for a variety of products used by consumers, such as toys and baby articles, sports equipment, clothing and footwear, cosmetics.

Příloha 3 (ke koncepci)

Analýza e-learningového produktu ISO COPOLCO o vzdělávání v oblasti normalizace

V 8 kapitolách získá uživatel velmi dobrý přehled o normalizaci ve vztahu ke spotřebiteli. Informace jsou předávány s logickou posloupností od nejjednoduššího základu po detailnější informace. Od první **normalizace (zkráceno)**.

Vzdělávací modul ISO COPOLCO⁸

O modulu:

Cílovým uživatelem je běžný spotřebitel, který nemá nejmenší představu o tom, co pojem normalizace vlastně znamená. Komunikace tedy probíhá co nejjednodušší, nejsrozumitelnější a nejzábavnější formou – anglický jazyk je v rámci tématu relativně jednoduchý, vše doplňují fotky a ilustrace, problematika je vysvětlena na příkladech z běžného života spotřebitele, informace jsou opakovány v dalších kapitolách a navazují na ně další, nové informace, text doplňují odkazy a na konci každé kapitoly je krátká zkouška vědomostí na cca 6 otázek – písemných i testových. Bezprostřední vyhodnocení zkoušky pak obsahuje nejen správné odpovědi, ale v mnoha případech i opětovné vysvětlení, proč tomu tak je. Celý obsah lze stáhnout i ve formě jediného souboru s příponou exe, který po spuštění veškeré informace rozbálí do počítače. K jeho prohlížení tedy nutné mít nepřetržitý přístup k internetovému připojení.

O obsahu:

- 1) První kapitola (**ZDE**) obsahuje naprosté základy a nutné úvodní informace pro neznalého čtenáře. Je zde vysvětlen pojem norma a normalizace na národní i mezinárodní úrovni, vztah k legislativě, představena organizace ISO (a její partneři), nastíněno, jak normy vznikají a jak je dosahováno všeobecné shody. Mimo jiné je také zmíněn vliv norem na běžný život spotřebitele.
- 2) Druhá kapitola (**ZDE**) opakuje informace z první kapitoly a následně jsou doplňovány další poznatky. Rozebírají se zde základní (právo na bezpečnost, právo na informace) i nová spotřebitelská témata (jednoduchost použití, společenská odpovědnost, zamýšlený účel). Větší prostor dostávají příklady z praxe, jak normy pomáhají spotřebitelům (reklamace, bezpečné obaly ve vztahu k dětem, bezpečnost jídla a vody, organizace velkých sportovních akcí a mnoho dalších). Další příklady z praxe pak popisují situace, kdy ke vzniku normy přispěli sami spotřebitelé – hračky, nábytek, bezpečnostní vlajky na plážích, solária a další.
- 3) Třetí kapitola (**ZDE**) je věnována spotřebitelským organizacím - co jsou zač a co je jejich účelem? Jakou roli hrají zástupci spotřebitelů v národních a mezinárodních organizacích? Jak najít a zapojit se do organizace, která zájemci pomůže začít s normalizací? S jakými problémy se spotřebitelské organizace potýkají? Jak správně identifikovat priority a jak rozvinout účinnou strategii? Právě tyto a další otázky jsou zodpovězeny ve třetí kapitole. Informace jsou doplněny o odkazy na materiály s užším zaměřením na téma jak začlenit spotřebitele do vývoje norem v ISO a IEC.
- 4) Čtvrtá kapitola (**ZDE**) je věnována prioritám a očekávaním spotřebitelů ve vztahu k normám. Představuje aktivity a výstupy ISO COPOLCO ve formě norem, příruček a publikací.
- 5) Pátá kapitola (**ZDE**) je malým slovníkem pojmů a zkratk.
- 6) V šesté kapitole (**ZDE**) čtenář najde výsledky testů. Ty jsou ovšem k dispozici ihned po vyplnění testu na konci kapitoly.
- 7) Sedmá kapitola (**ZDE**) je souhrnem užitečných odkazů – základní materiály o účasti spotřebitelů, odkazy na postupy ISO/IEC, odkazy na užší, specifická témata nebo jen doplnění obecných informací.
- 8) Zdroje informací (**ZDE**).

Zhodnocení:

Tento učební modul je možné použít i v České republice. Uživatel ovšem musí rozumět anglicky alespoň na pokročilé úrovni. Samotná stavba vět není zbytečně složitá, ale je nutná znalost slovíček.

⁸ <http://www.iso.org/sites/ConsumersStandards/index.html>

(Volná stránka)

Samostatná příloha ke koncepci

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. ÚVOD

- Technická norma je významným dílem, které napomáhá při usnadňování podnikání, odstraňování překážek vnitřního trhu i mezinárodního obchodu a vytváření žádoucího prostředí kvality a dostupnosti služeb, a to právě i z hlediska spotřebitele. Evropské harmonizované normy pak zjednodušují tržní prostředí, neboť jejich splnění se považuje za splnění těch požadavků stanovených technickými předpisy, k nimž se tyto normy vztahují¹. Podobně to platí pro tzv. „mandátové“ normy, vyhlášené v Úředním věstníku EU na základě směrnice o obecné bezpečnosti výrobků², nebo jiné technické specifikace vyhlášené Evropskou komisí (EK).
- Při tvorbě a vydávání českých technických norem, jejich změn a zrušení musí být zajištěny podmínky stanovené v zákoně č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky (§ 6). V dané souvislosti odkazujeme zejména na podmínky uvedené pod body d) a f) uvedeného článku:
 - d) uplatňování ochrany oprávněného zájmu;
 - f) projednání návrhu české technické normy, její změny nebo zrušení s každým, kdo se ve lhůtě stanovené ve zveřejněném oznámení ... přihlásí u osoby uvedené v tomto oznámení, nebo s každým, kdo zašle své stanovisko ke zveřejněnému návrhu ve lhůtě stanovené v oznámení o jeho zveřejnění.
- S technickou normalizací úzce souvisí další příbuzné obory - přijímání a implementace technických předpisů, dozor nad trhem, posuzování shody (třetí nezávislou stranou), akreditace, metrologie (zde dále souhrnně „standardizace“). Tím význam technické normalizace narůstá. Bezpečnost výrobků je ve velkém množství případů úzce vázána na použití technických norem ve vazbě na již citovaný zákon č. 22/1997 Sb. a jeho prováděcí předpisy, dále na zákon č. 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků, a další zákony nebo podzákonné předpisy. Pro služby toto platí (zatím) jen zcela výjimečně.
- Dokumenty EU zdůrazňují význam technických norem, a proto i důležitost zapojení (i) spotřebitelů do komplexního procesu normalizace, neboť jen vyváženým a pravidelným zapojením dotčených stran lze dosahovat takových výstupů standardizačních procesů, které zajistí čistotu a funkci trhu pro všechny strany včetně spotřebitelů, ale i podniků ad. Při tom:
 - V řadě členských států EU dosud není zaveden žádný systém zapojení spotřebitelů do TN. Platí to zejména o zemích střední a východní Evropy a ČR zde má díky aktivitám Sdružení českých spotřebitelů (SČS) a Kabinetu pro standardizaci (KaStan) nakročeno nejlépe – viz tento dokument dále a i <http://www.top-normy.cz/> ;
 - V některých rozvinutých členských zemích jsou zavedeny různé formy zapojení a jeho podpory běžnější praxí. Odkazujeme např. na odpovídající stránky Austrian Standards³, SCC⁴, DIN⁵ či leták BSI⁶.
- V současnosti je v ČR téma podpory zapojení spotřebitelů do standardizace zahrnuto do dotačního titulu vypisovaného každoročně MPO na podporu spotřebitelských organizací. Fakticky je však tato podpora minimální a ze spotřebitelských organizací se snaží systematicky standardizaci věnovat pouze SČS (resp.

¹Viz zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky, §§ 4 a 4a

² směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES; viz též zákon č. 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (§ 3 odst. 4) a zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky (§ 4a odst. 4)

³ https://committees.austrian-standards.at/national_workprogramme/projects/Konsumenten

⁴ <https://www.scc.ca/en/stakeholder-participation/stakeholders/consumers/participate>

⁵ <http://www.din.de/en/about-standards/benefits-for-consumers>

⁶ <https://www.bsigroup.com/LocalFiles/en-GB/consumer-guides/resources/BSI-Consumer-Brochure-CPIN-UK-EN.pdf>

KaStan). Důvodem je nesmírná technická, odborná a tedy i finanční náročnost souvisejících aktivit. Spotřebitelské organizace se proto věnují viditelnějším, „mediálně atraktivnějším“ oblastem ochrany zájmů spotřebitelů, a MPO na tuto oblast směřuje pouze „symbolickou“ finanční pomoc, která se týká spíše popularizace tématu, a nikoli obsáhlejšího zapojení spotřebitelů do procesu tvorby norem.

- V minulých letech se i proto nárazově podařilo SČS a KaStan získat významnou finanční podporu z mezinárodních zdrojů (Norway Grants, Fond Švýcarsko-českého partnerství), a to právě z důvodů uvedených v předcházejícím odstavci. Tyto zdroje umožnily podstatný rozvoj funkce vyvíjené struktury zapojení spotřebitelů, nejsou však trvalé a tedy systematické; a udržitelnost českého modelu zapojení spotřebitelů do standardizace je třeba zajistit z dalších (rozuměj v první řadě národních) zdrojů. SČS a KaStan dlouhodobě spolupracují s ÚNMZ, který v rámci svých programů podporuje konkrétní úkoly. Úkoly ÚNMZ jsou ovšem schvalovány z více důvodů až v průběhu počátku běžného roku, někdy až hluboko v daném roce, a někdy je lze vnímat i jako úkoly bezprostředně nesouvisející / navzájem oddělené. Je tak obtížné je provázat do systematické koncepční práce SČS a Kabinetu; a tato koncepce by měla spolupráci povýšit na nový kvalitativní stupeň / úroveň běžnou ve „starých“ členských zemích EU a zemích EHP.
- Vítáme, že výzva ÚNMZ pro podporu standardizace pro rok 2017 je formulována společně pro PRTN a pro podporu Strategické vize pro evropské normy. Na zasedání Rady pro TN (prosinec 2016) byla také oznámena předsedou ÚNMZ preference víceletých úkolů. Takové pojetí je pro SČS/KaStan motivací pro navrácení se k návrhu koncepčního přístupu podpory zapojení spotřebitelů do TN, a to formou komplexního úkolu členěného do dílčích aktivit do více let. Cílem koncepce je tedy především systematickostí spolupráce v letech 2017–2021, nikoliv nahodilost jednotlivých velmi dílčích opatření.
- Tento přístup přitom není v Evropě netradiční. I jedním ze základních principů evropského přístupu k technické normalizaci je systematické zajištění podpory tzv. slabších stran (společenských stran) při zapojování do normalizace. K tomu podrobněji v dalším textu (zejména část B). Koncepce se snaží formulovat cíle i konkrétní kroky a opatření, které umožní i na národní úrovni tento systematický přístup k naplňování evropských východisek přijmout.
- Koncepce zůstane otevřeným, živým dokumentem, protože může dojít k vývoji legislativy, infrastruktury či obojího, jenž může vyvolat potřebu aktuální reakce. Nyní vychází z reality počátku roku 2017 s tím, že máme za to, že některé nyní projednávané změny by měly být příležitostí pro efektivní naplňování koncepce.

B. VÝCHODISKA

Koncepční přístup k zapojení spotřebitelů do normalizace, prosazovaný SČS/KaStan, vychází z evropských dokumentů, ze strategie ISO a samozřejmě z národních specifik, potřeb a možností.

a. Balíček pro evropskou normalizaci a společná iniciativa

Trvalo řadu let, než bylo v EU dosaženo konsensu k přijetí regulativního rámce pro evropskou normalizaci, podpořeného tzv. soft law opatřeními. „Balíček“ byl přijat a začal se naplňovat v r. 2012⁷ a je nepochybným východiskem číslo jedna pro koncepční zapojení spotřebitele do procesů technické normalizace a zohlednění jeho zájmů v normách. Dokumenty rozhodné pro jednotlivá východiska jsou citovány v poznámce pod čarou č. 3, včetně jejich dostupnosti na našich stránkách. Na přehledné téze k balíčku můžeme odkázat rovněž i na stránky ČKAIT⁸ a další veřejné informace.

Pro spotřebitele jako jednu ze společenských zainteresovaných stran, (těž tzv. slabší strany zapojené do TN) je přitom Strategická vize pro evropské normy zásadní. Vždyť 13 z celkem 29 opatření vize jsou relevantní

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, (...); Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Strategická vize pro evropské normy – další pokroky v posílení a urychlení udržitelného růstu evropského hospodářství do roku 2020 - KOM(2011) 311 v konečném znění; viz též zde: <http://www.top-normy.cz/procesy-standardizace/nadnarodni-normy/budoucnost-normalizace-2012.php>, resp. též https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/policy_cs

⁸ <http://www.ckait.cz/content/normalizaalni-balicek>

z pohledu spotřebitelů, resp. bez spotřebitelů se strategickou vizi naplnit ani v ČR nepodaří. A navíc, DEVĚT OPATŘENÍ Z NICH JE URČENO PŘÍMO NÁRODNÍM NORMALIZAČNÍM ORGÁNŮM!

Vybraná ustanovení vize, týkající se zájmů spotřebitelů a zapojení spotřebitelů do procesu, jsou uvedena v příloze 1a) k důvodové zprávě.

Týkají se zlepšení povědomí a vzdělávání v oblasti normalizace včetně informovanosti veřejnosti. V této souvislosti je pro spotřebitele zásadním tématem „zřízení skupiny na vysoké úrovni pro služby podnikům, která se také bude zabývat otázkami norem ve výrobních odvětvích“, neboť funkce trhu má na ně bezprostřední dopad.

Skupina opatření se týká legislativního vývoje, např. v oblasti bezpečnosti výrobků, životního prostředí, anebo norem v oblasti služeb.

Ohledně procesních aspektů TN je výslovně zdůrazněno zapojení společenských zúčastněných stran a zohlednění faktorů pro ně významných, včetně zajištění podpory, i finanční, členskými státy. Komise požaduje, aby národní normalizační orgány vyhodnotily zavedení alternativních způsobů tvorby norem v některých oblastech. Měla či ještě mají být vytvořena schémata na vyhodnocení činností normalizačních orgánů a jejich vzájemného hodnocení.

Bezprostředně na „balíček pro evropskou normalizaci“ navazuje Společná iniciativa pro evropskou normalizaci (JIES)⁹. Dokument byl přijat v roce 2016 v červnu v Amsterdamu (a zástupcem České republiky následně podepsán v Bratislavě v září 2016 (nám. MPO Bártl)). Informace k tomu, plné texty jsou na našich stránkách, odkaz v poznámce pod čarou č. 8.

Dokument předpokládá rozpracování opatření strukturovaných do tří oblastí:

1. Informovanost, vzdělávání a porozumění evropskému systému normalizace, tj. intenzivnější relevantní používání norem a účast na procesu na všech úrovních;
2. Koordinace, spolupráce, transparentnost a inkluzivnost, tj. zajištění odpovídajících, vysoce kvalitních, uživatelsky přívětivých a včas vypracovaných evropských norem;
3. Konkurenceschopnost a mezinárodní rozměr, tj. normy podporující evropskou konkurenceschopnost na světových trzích.

Všech 15 opatření dle JIES v tézích přikládáme (příloha 1b). Všechna opatření mají totiž silný vztah ke spotřebitelům, byť zdaleka ne všechna bereme jako základ pro formulování našich priorit a úkolů dále. Jsme však připraveni s jakýmkoliv zodpovědným subjektem, který bude jejich realizaci připravovat (prioritně s ÚNMZ, ale případně i s MPO, AMSP ad.) spolupracovat a aktivně se zapojit na jejich řešení.

b. Strategie ISO 2016–2020

V roce 2015 byla v ISO schválena nová Strategie ISO na období 2016–2020¹⁰.

Obsahuje 6 strategických směrů, zaměřených na využívání norem, jejich tvorbu, zapojení zainteresovaných stran a partnerů, podporu komunikace ad. Každý strategický směr je rozpracován do řady priorit (či dílčích cílů). V rámci úkolu podpořeného ÚNMZ v r. 2016 byl v SČS/KaStan připraven překlad Strategie a zpracována analýza Strategie (v příloze 2 k důvodové zprávě, resp. též na webu¹¹), s cílem poukázat, jakými činnostmi SČS/KaStan již přispívají k naplňování nové Strategie. Je to široká škála činností, a pokud budou získávány prostředky i do budoucna, může ÚNMZ jako národní člen ISO dokladovat svůj příspěvek do procesu implementace Strategie. SČS/KaStan mají ovšem ambici přispívat k naplňování strategie ještě účinněji a k tomu

⁹ Společná iniciativa v oblasti normalizace podle strategie pro jednotný trh, Rozhodnutí Komise o schválení a podpisu společné iniciativy v oblasti normalizace, <http://www.top-normy.cz/procesy-standardizace/nadnarodni-normy/spolecna-iniciativa-2016.php>

¹⁰ <http://www.top-normy.cz/iso-copolco/informace-o-procesech/pracovni-programy.php>; (též na stránkách ÚNMZ <http://www.unmz.cz/urad/mezinarodni-organizace>)

¹¹ <http://www.top-normy.cz/users/files/platformy/isocopolco/Analiza-Strategie-ISO-2.pdf>

uvádějí v rozboru doporučení či podněty k dalším aktivitám, které mohou být ÚNMZ zváženy. Účinnějším zapojením SČS/KaStan – prezentujících spotřebitelské zájmy se má dosáhnout, aby spotřebitelé obecně viděli prospěch plynoucí z norem a podpořili poptávku po zboží a službách, které tyto normy dodržují. SČS/KaStan zdůrazňují národní aspekt podpory zapojení spotřebitelů do normalizace. Teprve od něho se odvíjí či navazuje na něj zapojení na regionální (evropské) a globální úrovni. Akcent na národní zapojení je v rozboru zřejmý.

Analýza zahrnuje doporučení na rok 2017 a následující (témata pro spolupráci, podporu atd.). Týkají se zapojení spotřebitelů (SČS/KaStan) v pracovních a odborných platformách na národní i mezinárodní úrovni, naplňování Národního sektorového programu priorit pro zapojení spotřebitelů do TN, podpory vzdělávacích a informačních nástrojů a řady dalších nástrojů, jejichž využití je v ČR omezeno.

c. Národní zkušenosti a východiska

i. Program zapojení spotřebitelů do technické normalizace

Pro roky 2013–2014 byl prvně na základě analýzy potřeb českých spotřebitelů zpracován program, který je východiskem pro koordinaci zapojování spotřebitelů do technické normalizace. Národní sektorový program priorit pro zapojení spotřebitelů do TN byl od té doby několikrát aktualizován. V příloze 3a) k důvodové zprávě je jeho aktuální znění, dostupné též na webu¹².

Na stránkách top-normy.cz informujeme o vývoji TN v různých oblastech výrobků a služeb¹³, přičemž většina z uvedených oblastí souvisí s obsahem výše uvedeného programu.

Expertní zázemí

Program je především východiskem pro průběžnou normalizační práci, zejména pro zapojení do TNK a dalších platforem na národní úrovni, ale i do ANEC (koordinace evropských spotřebitelů v zapojení normalizačních prací na úrovni EU). K tomu SČS/KaStan průběžně udržuje a rozvíjí portfolio expertů delegovaných do jednotlivých platforem, kteří se na přípravě a realizaci dílčích, i komplexních úkolů TN podílejí. Reálně je úroveň zapojení expertů zastupujících spotřebitele různá a záleží na více faktorech, včetně, ale nejenom, finančních.

Sekretariát ISO COPOLCO před několika lety otevřel webovou stránku „Consumer Directory“ zaměřenou na zlepšení informovanosti členů a veřejnosti obecně o zapojení spotřebitelů v jednotlivých členských zemích ISO (www.iso.org/isoconsumerdirectory). Informace na těchto stránkách obecně velmi zastaraly a zejména jejich struktura se stala po čase nevyhovující. Nová struktura, na které se SČS/KaStan v ISO COPOLCO úzce podílely je v přípravě, a SČS/KaStan připravily i aktuální údaje o expertním zázemí s doporučením pro ÚNMZ zprostředkovat potřebnou aktualizaci (příloha 3b) veřejnosti v ČR.

Ukázky přímého zapojení spotřebitelů do normalizačních prací v ČR

SČS/KaStan dílem na základě kontraktů s ÚNMZ, dílem na základě bezúplatné spolupráce rovněž s ÚNMZ, se zapojují do normalizačních prací (překlady norem a jiných normativních dokumentů, mezinárodní spolupráce na vyvíjených či revidovaných dokumentech apod.). Výběr provádí jako objednatel samozřejmě ÚNMZ, a to na základě každoročně aktualizovaného seznamu dokumentů, které SČS/KaStan považuje za důležité ve vztahu k zájmům spotřebitele a k zapojení do normalizace. Poslední aktualizaci tohoto seznamu přikládáme (příloha 3c).

Na počátku roku 2017 KaStan dokončil práce na překladech Pokynu CEN 15 – Návod pro zpracování norem pro služby a Pokyn CEN-CENELEC 11 – Informace o výrobku určené spotřebitelům – Směrnice pro zpracovatele norem. Oba tyto dokumenty jsou zveřejněny na webu ÚNMZ. V roce 2015 přeložil KaStan dva pokyny ISO/IEC, vydané jako technické normalizační informace, TNI Pokyn ISO/IEC 76 – Tvorba norem pro služby – Doporučení pro zohlednění zájmů spotřebitelů a TNI Pokyn ISO/IEC. 51 – Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro jejich začlenění do norem. V roce 2014 byla výstupem normalizační práce KaStan ČSN ISO 10377 (76 3500) - Bezpečnost spotřebních výrobků – Směrnice pro dodavatele.

¹² <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/b-planovani.php>

¹³ <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace.php>

SČS/KaStan spolupracují s některými centry pro technickou normalizaci a z pohledu spotřebitelů se vyjadřujeme i k jejich výstupům, kterými jsou obvykle překlady evropských a mezinárodních norem k zavedení do soustavy českých norem, ale nejenom – úkolem CTN má být spoluúčast na tvorbě evropských a mezinárodních norem či tvorba původních českých norem (ČIA, Josef Rýmus CTN-ESiCCO, ČSJ).

KaStan má s ÚNMZ uzavřenou zpracovatelskou smlouvu a zajišťuje spolupráci pro technické komise ISO/PC 294 Guidance on unit pricing a ISO/PC 303 Guidelines on Consumer Warranties and Guarantees. KaStan také jmenoval zástupce do pracovní skupiny ÚNMZ pro CEN/CLC/TC 10 Výrobky spojené se spotřebou energie – Aspekty materiálové efektivity pro ekodesign (Energy related products – Material Efficiency Aspects for Ecodesign).

Ve spolupráci s ANEC jsou SČS/KaStan zapojeny průběžně do dalších desítek témat a problematik. Máme zástupce ve třech pracovních skupinách ANEC (domácí spotřebiče, ICT, bezpečnost hraček) a v řídicích orgánech ANEC. Byť naše zapojení v ANEC vnímáme obecně pozitivně, vzhledem k finančnímu a personálnímu zázemí (viz část C), právě srovnání s některými zeměmi ukazuje na nedostatky. „Rozvinuté západní“ členské státy dodávají prostřednictvím ANEC desítky expertů do více než sta technických komisí a pracovních skupin CEN a CENELEC, případně dalších (např. ISO). Je proto ambicí SČS/KaStan stav zapojení českých expertů do počátku minimálně příští dekády změnit.

Zastupování dalších společenských skupin

KaStan má zajištěnu smluvní podporu od několika organizací s tím, že ho pověřují zastupováním ve věcech technické normalizace k zajištění zohledňování i jejich zájmů. Tato konkrétní zmocnění se týkají:

- osob se zdravotním postižením (Národní rada osob se zdravotním postižením v ČR, NIPI bezbariérové prostředí, o.p.s.),
- důchodců/seniorů (Svaz důchodců),

Podobná dohoda byla také uzavřena pro oblast malého a středního podnikání s AMSP.

KaStan má tak vytvořeny základní podmínky pro komunikaci se všemi významnými skupinami spotřebitelů, které chtějí mít své zájmy zohledněny v procesu a ve výsledcích technické normalizace, a na tomto základě má i vytvořeny základní podmínky, aby tuto činnost mohl úspěšně koordinovat a zapojení do TN jménem spotřebitelů fakticky zajistit. Základní platformou pro rozvoj programu je Programový výbor KaStan, poradní orgán ředitele KaStan¹⁴.

ii. Publikační činnost

SČS/KaStan před více lety otevřely v rámci své publikační činnosti edici **Top-normy**. Zejména v ní se soustředily publikační iniciativy směřující ke zviditelnění úlohy normalizace v různých oblastech činností a také určené různým cílovým skupinám. Téma se ovšem bezprostředně promítlo i do titulů jiných edic vydávaných SČS (KonzumentTest, Průvodce spotřebitelem, ale i Jak poznáme kvalitu?). Oblasti zaměření se týkaly dětských hřišť, dětské obuvi, značení různých skupin výrobků (elektro, textil), označení CE na výrobcích. Některé publikace zaměřujeme na spotřebitele obecně, některé na specifické uživatele (provozovatele dětských hřišť, k využití pro malé a střední podnikání). Klíčové je zaměření na témata ve vztahu ke zvlášť zranitelným spotřebitelům. Mnohé publikace zpřístupňujeme do formátu vhodného pro nevidomé a pro neslyšící.¹⁵

Pro plný text publikací odkazujeme na web SČS¹⁶. Přehledy uvádíme v příloze 4 k důvodové zprávě.

Již několik let vydává SČS ve spolupráci s KaStan i elektronický žurnál NORMY A SPOTŘEBITELÉ. Touto ediční řadou se snažíme šířit informace o aktualitách v oblasti technické normalizace a dalších standardizačních procesech ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků a služeb. Zejména se při tom zaměřujeme na aktivity a

¹⁴ <http://www.top-normy.cz/kabinet-pro-standardizaci/dokumenty-a-organy/organy-kabinetu.php>

¹⁵ <http://www.konzument.cz/rady-pro-neslysici.php>

¹⁶ <http://www.konzument.cz/publikace.php>

výstupy, které se týkají podpory zapojení spotřebitelů do těchto procesů, kde se svým zapojením spotřebitelé významněji na výsledku podíleli a ovlivnili ho, anebo kde výstupy mají pro některé skupiny spotřebitelů zvláštní význam. Žurnál je rozeslán na adresy zájemců (aktuálně cca 450) a je trvale k dispozici na webu KaStan¹⁷.

iii. Jiné aktivity ke zviditelnění významu normalizace, vzdělávací činnosti apod.

- Projekt zviditelnění úlohy TN pro mládež,

Proč jsou technické normy důležité pro mládež? Jak z hlediska spotřebitelů (dětí samotných, členů jejich rodin, atd.), tak z hlediska jejich budoucího povolání. Na tomto východisku byl rozvíjen výukový program pro mládež a na realizaci spolupracovaly SČS/KaStan se Školním informačním kanálem, ŠIK.cz. V letech 2013–14 byly postupně vyhotoveny spoty na několik témat¹⁸,

- Konference, semináře, kulaté stoly – příkladem:

- o SČS/KaStan spolupřádají (Komora SOTKVO) po řadu let v regionech semináře v oblasti bezpečného provozu dětských hřišť. Obvykle se jedná o sérii 3 až 4 seminářů každý rok, určených pro provozovatele hřišť a sportovišť. Téměř každý rok se koná i národní konference, v r. 2016 za účelem prezentace vydání publikace Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení¹⁹.
- o Z dalších aktivit zaměřených na specifický sektor je bezpečnost dětské obuvi. Ve spolupráci s Českou obuvnickou a kožedělnou asociací SČS/KaStan spolupřádají každoročně semináře pro prodejce obuvi.
- o Oblast kvality potravin je dalším nosným tématem pro SČS/KaStan. Kromě rozsáhlé publikační činnosti je součástí aktivit přednášková činnost jak v regionech, tak v Praze (kupř. v rámci Potravinových úterků na Novotného Lávce).
- o V roce 2016 se konala národní konference – Zranitelný spotřebitel a normy²⁰.

- Infrastruktura kvality, dozor nad trhem,

- o SČS/KaStan jsou aktivně zapojeny do různých platforem a struktur Národní politiky kvality, kterou koordinuje MPO. Ředitel SČS je za české spotřebitele členem Rady kvality ČR (RK) a je aktuálně předsedou Řídicího výboru programu Česká kvalita²¹. SČS zajišťuje chod Odborné sekce Spotřebitel a kvalita²² při RK a zástupci SČS/KaStan jsou aktivními členy dalších odborných sekcí (např. OS pro infrastrukturu kvality a OS pro kvalitu při Hospodářské komoře ČR).
- o SČS/KaStan podporují ve více segmentech nástroj posuzování shody nezávislou třetí stranou, ve vztahu k bezpečnosti a kvalitě výrobků na trhu. Zároveň si uvědomujeme, že v systému posuzování shody v ČR se objevují nedostatky, a snažíme se přispět k jejich odstranění.
- o S tématem úlohy třetí strany přímo souvisí i naše podpora důvěryhodným značkám kvality na trhu (Žirafa – zdravotně nezávadná dětská obuv). SČS/KaStan zavedly před časem novou značku pro bezpečný provoz dětských hřišť²³ a v r. 2016 kupř. i inovativní značku pro deklaraci životnosti výrobku²⁴.
- o Dále připomínáme naše mnohaleté působení v Radě pro akreditaci (poradní orgán ČIA).
- o K funkci vnitřního trhu nezastupitelně přispívají orgány dozoru nad trhem, které působí v členských státech na principu subsidiarity. Z koncepčních aktivit připomínáme působení WP 6 pod hlavičkou OSN

¹⁷ <http://www.top-normy.cz/publikace.php>

¹⁸ <http://www.top-normy.cz/uvodni-stranka/proc-normy/normy-a-mladez.php>

¹⁹ <http://www.overenehriste.cz/seminare.php>

²⁰ <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace/10-chovani-trhu-i/14-zranitelni-spotrebitele/narodni-konference-2016.php>

²¹ <http://ceskakvalita.cz/>

²² <http://npj.cz/kvalita-v-ochrane-spotrebitele#scroll>

²³ <http://www.overenehriste.cz/>

²⁴ <http://www.zivotnost-plus.cz/>

Evropská hospodářská komise, která ustavila pracovní skupinu pro dozory nad trhem – MARS. Skupina se již několikrát sešla v Praze a zástupce SČS/KaStan vždy vystoupil s příspěvkem.

iv. Závěry z oponentních komisí k řešeným úkolům ÚNMZ

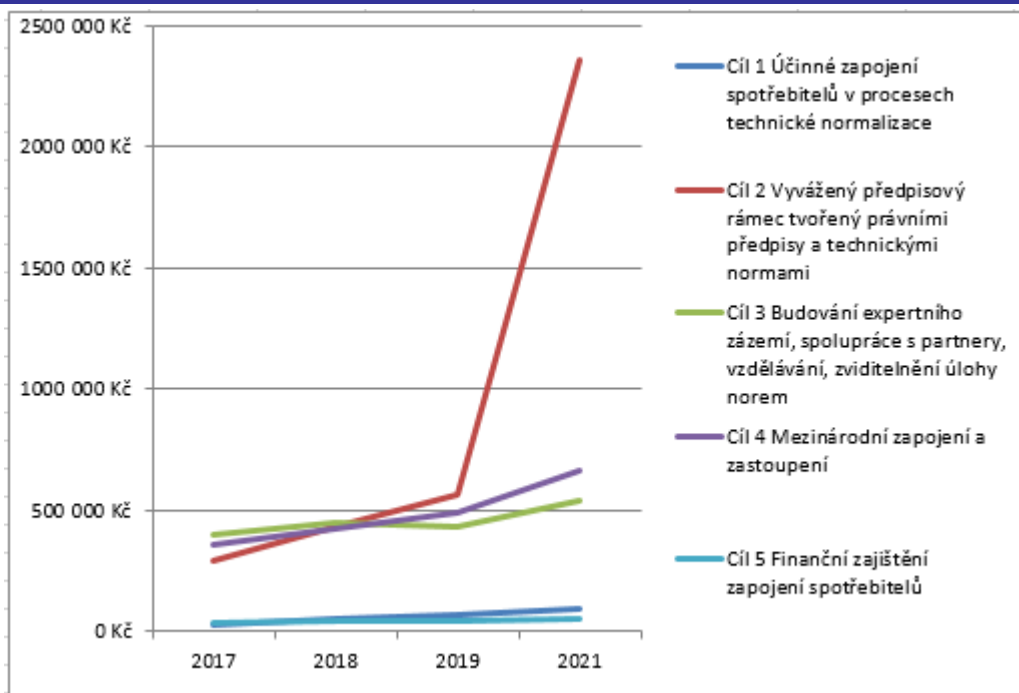
Ve vztahu k úkolům, které sjednávají SČS/KaStan každoročně s ÚNMZ jsou důležitým východiskem oponentury k úkolům realizovaným v předcházejícím roce. V příloze 5 k důvodové zprávě připojujeme jako příklad rekapitulaci doporučení z oponentních jednání k řešení s tím, že v rámci možností jsou zapracovány do koncepčních cílů či konkrétních úkolů a opatření na r. 2017–21.

C. ZAJIŠTĚNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ PRO ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELE DO PROCESŮ TECHNICKÉ NORMALIZACE A ZOHLEDNĚNÍ JEHO ZÁJMŮ V NORMÁCH

- SČS získalo v uplynulých letech několik grantů zahraniční pomoci pro oblast podpory zapojení spotřebitelů do standardizace (Norské fondy, Švýcarský fond partnerství)²⁵.
- SČS bylo příjemcem několika grantů i ze strany MPO, které podporovaly zapojení spotřebitelů do TN. MPO také podporuje účast na zasedáních ANEC.
- Obecně ale nejsou SČS ani KaStan příjemci žádných významnějších dotací z veřejných zdrojů pro oblast zapojení spotřebitele jako zainteresované strany do TN. Veškeré činnosti KaStan jsou výhradně hospodářskými aktivitami v oblasti poskytování veřejně prospěšných služeb týkajících se podpory zapojení spotřebitelů do normalizace. V současnosti se jedná o přípravu dílčích publikací, přípravu a organizaci konferencí, seminářů ad., propagaci a rozvíjení vlastních nástrojů pro podporu kvality a bezpečnosti výrobků a služeb na trhu, např. ve formě dobrovolných značek kvality, a dalších nástrojů, a tyto služby jsou poskytovány na smluvním základě. Souhrn aktivit podpořených z národních zdrojů uvádíme na našich stránkách²⁶.
- V příloze 6 k důvodové zprávě pak připojujeme stručnou bilanci z finančních uzávěrek KaStan za roky 2014–2016. Tato bilance sice naznačuje pozitivní vývoj získávání zdrojů pro KaStan. A trendy je jistě třeba vnímat pozitivně z hlediska udržitelnosti aktivit KaStan; neexistuje ale systematická podpora zapojení a prostředky jsou získávány z více zdrojů (což je v pořádku), ale zcela nahodile na ad hoc bázi a na dílčí aktivity a nikoliv koncepčně a s orientovanou podporou. Tento dokument (koncepce) by přitom měl takovou systematickostí a její potřebnost minimálně popsat, pomoci nastavit a podpořit.
- Koncepce zahrnuje odhad pro finanční zajištění zapojení spotřebitelů podle jednotlivých cílů koncepce (příloha 1 ke koncepci).
- Diagram nákladů v čase následuje:

²⁵ <http://www.top-normy.cz/kabinet-pro-standardizaci/projekty-podpory/mezinarodni-podpora.php>

²⁶ <http://www.top-normy.cz/kabinet-pro-standardizaci/projekty-podpory/narodni-podpora.php>

Prudké navýšení u cíle 2 v letech 2020–21 je způsobeno předpokládaným podstatným nárůstem zapojení expertů – zástupců spotřebitelů v pracovních orgánech NNO na přelomu dekády. Je to hlavní ambice SČS/KaStan této koncepce. Neprogresivní, nicméně zřejmý nárůst nákladů na zajištění účasti spotřebitelů v TN v letech 2017–19 je přípravou na vizi roku 2021.

Příloha 1a) k důvodové zprávě

Vybraná opatření ze Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Strategická vize pro evropské normy – další pokroky v posílení a urychlení udržitelného růstu evropského hospodářství do roku 2020 – KOM(2011) 311 v konečném znění;

- Sdělení Komise Strategická vize pro evropské normy zahrnuje následující opatření, k nimž se řešení předkládaného úkolu bezprostředně váže:
 - *Opatření č. 5 – Očekává se, že ENO, členské státy a další normalizační orgány zlepší povědomí a vzdělávání v oblasti normalizace a potenciální vazby s výzkumnými projekty. Informovanost veřejnosti o normalizaci by měla být zlepšena prostřednictvím odborné přípravy, osvětových činností a cílených seminářů.*
 - *Opatření č. 6 – Komise přepracuje směrnici o obecné bezpečnosti výrobků, ve které se předpokládá, že bude zejména posílena úloha evropských norem a zkrácen postup pro jejich přijetí.*
 - *Opatření č. 7 – Komise rozšíří strategické využití normalizace k podpoře právních předpisů a strategií v oblasti životního prostředí a přístupnosti a v oblasti civilní bezpečnosti a ochrany.*
 - *Opatření č. 8 – Členské státy by měly zajistit, aby se do normalizace na vnitrostátní úrovni efektivně zapojily zúčastněné strany, nevládní ekologické organizace a zástupci osob se zdravotním postižením a starších osob.*
 - *Opatření č. 9 – Orgány ENO a národní normalizační orgány by měly zajistit, aby normy plně zohledňovaly faktory významné pro spotřebitele, životní prostředí a přístupnost, a aby byly přiměřeně zapojeny reprezentativní zúčastněné strany.*
 - *Opatření č. 10 - Komise bude požadovat, aby ENO vyhodnotily zavedení alternativních a inkluzivnějších pracovních postupů („alternativní způsob tvorby norem“), zejména pro velmi citlivé pracovní otázky nebo záležitosti zvláštního veřejného zájmu.*
 - *Opatření č. 11 – Komise požádá orgány ENO a národní normalizační orgány, aby zavedly dobrovolné schéma, které bude prokazovat, že národní normalizační orgány dodržují kritéria členství založená na zásadách WTO o technických překážkách obchodu a že ENO toto dodržování pravidelně monitorují. Komise dále ENO požádá, aby každoročně podávaly zprávu o výsledcích tohoto monitorování Komisi.*
 - *Opatření č. 12 – Komise bude kromě toho požadovat, aby ENO a národní normalizační orgány vyvinuly systém vzájemného hodnocení s cílem aktivně monitorovat mimo jiné širokou účast na normalizačním procesu.*
 - *Opatření č. 13 – Členské státy by měly podporovat účast národních organizací zastupujících malé a střední podniky a národních zúčastněných společenských subjektů, včetně případné finanční podpory.*
 - *Opatření č. 14 – Národní normalizační orgány se vyzývají, aby malým a středním podnikům a zúčastněným společenským subjektům poskytovaly normy za zvláštní sazby nebo za zvýhodněné ceny balíku norem.*
 - *Opatření č. 16 – Normy v oblasti služeb budou zahrnuty do oblasti působnosti průvodního nového nařízení o normalizaci.*
 - *Opatření č. 17 – V případě tržní poptávky a na základě konzultací se zúčastněnými stranami bude Komise pro odvětví služeb požadovat vypracování dobrovolných norem, které vycházejí z potřeb trhu, jsou založeny na konsenzu a berou v potaz veřejný zájem.*
 - *Opatření č. 18 – Komise rovněž zřídí skupinu na vysoké úrovni pro služby podnikům, která se také bude zabývat otázkami norem ve výrobních odvětvích.*

Příloha 1b) k důvodové zprávě

Opatření z JIES – Společná iniciativa v oblasti normalizace podle strategie pro jednotný trh, V Bruselu dne 1. 6. 2016, C(2016) 3211 final

1. Informovanost, vzdělávání a porozumění evropskému systému normalizace
 - 1) Studie o hospodářských a společenských dopadech a přístupu k normám v členských státech EU a ESVO
 - 2) Propojení výzkumu a inovací s normalizací
 - 3) Programy vzdělávání v oboru normalizace/odborná příprava a zvyšování povědomí o normalizaci
 - 4) Zlepšení povědomí o normalizaci zejména na úrovni vnitrostátních orgánů veřejné moci
 - 5) Pilotní projekt: Zvýšení podpory normalizace v oblasti nařízení o stavebních výrobcích
2. Koordinace, spolupráce, transparentnost a inkluzivnost
 - 6) Kulatý stůl na téma významu norem pro trh (Standards Market Relevance Roundtable – SMARRT)
 - 7) Optimalizace provozních aspektů nařízení (EU) č. 1025/2012
 - 8) Zajistit, aby byly vysoce kvalitní normy a odkazy na ně k dispozici včas
 - 9) Inkluzivnost, transparentnost a účinné zapojení všech zúčastněných stran do evropského systému normalizace
 - 10) Podpora účasti všech zúčastněných stran na vnitrostátní úrovni
 - 11) Pilotní projekt: zvýšené využívání norem v oblasti zadávání veřejných zakázek a lepší dodržování směrnic v oblasti zadávání veřejných zakázek
3. Konkurenceschopnost a mezinárodní rozměr
 - 12) Podpora většího rozvoje a používání evropských norem v oblasti služeb, která pomůže integrovat evropské trhy služeb
 - 13) Podpora evropského regulačního modelu opírajícího se o dobrovolné normy a jeho úzká vazba na mezinárodní normalizaci ve třetích zemích
 - 14) Normalizace podporující digitalizaci evropského průmyslu
 - 15) Pilotní projekt: zlepšení hájení zájmů malých a středních podniků v Evropě v mezinárodních procesech normalizace

Příloha 2 k důvodové zprávě

Rozbor jednotlivých ustanovení Strategie ISO 2016–2020

Strategie ISO na období 2016–2020 osahuje 6 strategických směrů, a totiž:

1. Využití norem ISO všude
2. Tvorba špičkových norem prostřednictvím globálního členství v ISO
3. Zapojení zainteresovaných stran a partnerů
4. Personální a organizační rozvoj
5. Využívání technologií
6. Komunikace

V následujícím je proveden přepis Strategie a ke každému strategickému směru, popřípadě i ke konkrétním prioritám (dílčím cílům), je připojen krátký „rozbor“.

Strategie ISO 2016–2020

1. Využití norem ISO všude

Cílem ISO je vypracovávat mezinárodní normy, které jsou relevantní pro celý svět a využívají se všude.

Pro období 2016–2020 „využití norem ISO všude“ znamená:

- Zajistit ucelený a důvěryhodný soubor norem, který účinně využívá průmysl a který přináší zřejmé výhody jednotlivým ekonomikám
- Zpracovávat mezinárodní normy v jasném, srozumitelném jazyce, které jsou snadno čitelné a uživatelsky příjemné
- Umožnit členům ISO, aby úspěšně pronikli na trhy, podporovali použití norem ISO a zprostředkovali jejich obsah uživatelům
- Zvýšit míru využití norem jako podnikatelského nástroje
- Zjišťovat a uspokojovat měnící se potřeby uživatelů norem se zaměřením na to, jak by chtěli využívat normy ISO a jak by chtěli mít k nim zajištěnu dostupnost
- Zpracovávat podpůrné materiály, které doplňují mezinárodní normy a které mohou členové podle potřeby poskytnout uživatelům
- Poskytnout soubor mezinárodních norem pro posuzování shody použitelný pro všechna odvětví a všechny typy posouzení shody, který pomůže zajistit důvěru jednotlivých zainteresovaných stran v uplatňování norem
- Zavádět takové zásady na ochranu duševního vlastnictví, kterým budou rozumět a které budou dodržovat zpracovatelé i uživatelé norem

Existující zapojení a spolupráce

- Naplňování strategického směru 1 Využití norem ISO všude souvisí bezprostředně s účinným zapojením zainteresovaných stran do normalizačních procesů, a tedy i spotřebitelů. K tomu více uvádíme v rozboru ke strategickému směru 3 dále (založení a fungování obecně prospěšné společnosti Kabinet pro standardizaci (KaStan)).
- Příklady konkrétního dosavadního zapojení spotřebitelů ve vztahu k naplňování strategie:
 - Zvýšit míru využití norem jako podnikatelského nástroje a zpracovávat podpůrné materiály, které doplňují mezinárodní normy a které mohou členové podle potřeby poskytnout uživatelům
 - Zviditelňování úlohy norem v různých oblastech výroby, služeb, uživatelů norem, s dopady na spotřebitele – publikace, semináře, aj. formy:
 - Zjišťovat a uspokojovat měnící se potřeby uživatelů norem se zaměřením na to, jak by chtěli využívat normy ISO a jak by chtěli mít k nim zajištěnu dostupnost
 - SČS/KaStan již před více lety iniciovaly a poté prosazovaly překlady do češtiny ISO/IEC a CEN/CLC norem a jiných dokumentů (pokynů) ve vztahu ke spotřebiteli. Na realizaci překladů vybraných dokumentů se postupně i více podílely.

- Zavádět takové zásady na ochranu duševního vlastnictví, kterým budou rozumět a které budou dodržovat zpracovatelé i uživatelé norem
 - Kupř. publikace – Ochrana soukromí spotřebitele v digitálním světě (priority z hlediska spotřebitelů)

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- Konkrétní podněty, uvádíme v dalších prioritách, kde je jejich zařazení případnější.

2. Tvorba špičkových norem prostřednictvím globálního členství v ISO

Stěžejní silnou stránkou ISO je decentralizovaný, profesionální systém pro zpracovávání mezinárodních norem, který se opírá o členy organizace ISO. Právě prostřednictvím svých národních členů dokáže ISO identifikovat a uspokojovat potřeby trhů a společnosti, zapojit široké spektrum zainteresovaných stran, rozšiřovat normy a podporovat jejich uplatňování.

Aby organizace zajistila vysokou kvalitu norem, musí vynikat ve své základní činnosti – tvorbě norem (kam patří uplatňování správných normalizačních postupů včetně těch, které stanovila Světová obchodní organizace) a stejně tak musí zajistit, že dokáže vytěžit co nejvíce ze své neocenitelné sítě národních členů.

Pro období 2016–2020 „tvorba špičkových norem prostřednictvím globálního členství v ISO“ znamená:

VYNIKÁNÍ V ZÁKLADNÍ ČINNOSTI – TVORBĚ NOREM

- Vypracovávat normy, které jsou důležité pro trh a odpovídají potřebám průmyslu, regulátorů, spotřebitelů i ostatních zainteresovaných skupin
- Zlepšovat zpracování norem z hlediska ucelenosti, účinnosti a včasnosti na základě správného řízení projektů, technické, redakční a procedurální důslednosti a účinné informační a komunikační podpory
- Zajistit, že odborníci nebudou ztrácet ze zřetele uživatele norem ISO
- Posílit schopnost komisí ISO a jejich vedoucích budovat konsenzus mezi odborníky z různých zemí, kultur a kategorií zainteresovaných stran
- Zvažovat horizontální a systémové otázky pro stávající pracovní program a při rozvíjení nových oblastí
- Sdílet nástroje a technologie k usnadnění práce ISO na tvorbě norem

ÚPLNÉ VYUŽITÍ POTENCIÁLU ČLENSKÉ SÍTĚ ISO

- Budovat kapacitu členů, aby se zajistilo, že mohou být nápomocní svým trhům, od zapojení zainteresovaných stran až po šíření norem
- Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excelence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy
- Využívat vztahy mezi členy pro identifikaci nových potřeb pro vznik norem, které odpovídají potřebám trhu

Existující zapojení a spolupráce

- Strategie uvádí, že prostřednictvím svých národních členů dokáže ISO identifikovat a uspokojovat potřeby trhů a společnosti, zapojit široké spektrum zainteresovaných stran, rozšiřovat normy a podporovat jejich uplatňování. K tomu se podařilo již před více lety založit v ČR systém koordinace zapojení spotřebitelů pro oblast ISO COPOLCO, jenž každoročně zadává a využívá ÚNMZ jako člen ISO COPOLCO. Koordinaci v rámci úkolů podpory standardizace zajišťuje SČS/KaStan. Tento systém svým dílem přispívá k naplňování vize ISO COPOLCO a měl by tedy být dále nejen udržován, ale i rozvíjen. Pro ÚNMZ je to zcela konkrétní a velmi doložitelný důkaz naplňování zásady podpory zapojování spotřebitelů do procesů normalizace.
- Naplňování cíle „Zvažovat horizontální a systémové otázky pro stávající pracovní program a při rozvíjení nových oblastí“ napomáhá existence Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, jehož průběžné plnění je diskutováno výše. Program je sice prioritně připravován na základě plánů a programů ISO COPOLCO, ANEC, EK, CEN, CLC atd., ale jeho vyhodnocování zároveň slouží jako základ pro zpětnou vazbu při navrhování nových položek plánů na evropské a globální úrovni. Nejsilnějším příkladem je prosazení tématu bezpečnosti dětské obuvi do plánu evropské normalizace, některých položek pro normalizaci v ISO (služby) aj.

- Strategický směr 2 rovněž předpokládá, že členové ISO budou podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy. Evropská normalizace je provázána i spoluprací s Evropskou komisí, její rámec je upraven více dokumenty. Před několika lety byl přijat „balíček pro evropskou normalizaci“²⁷; na jeho naplňování se SČS/KaStan podílely realizací kupř. i více úkolů – publikace k ochraně soukromí v digitálním světě, osvětová publikace k označení CE, publikace Co dáme normám, dáváme spotřebiteli (Technické normy a jejich význam pro spotřebitele) aj. Aktuálně různé zainteresované strany včetně EK podepsaly dokument o společné iniciativě pro evropskou normalizaci (JIES), která má přispět k dalšímu prohloubení spolupráce zainteresovaných stran. V době zpracování této Analýzy k naplňování Strategie ISO 2016–20 mají být (viz i příloha 1b) zveřejněna konkrétní opatření k naplňování JIES.

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- ČR/ÚNMZ má s čím přispět k cíli „Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excelence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy“. Model Kabinetu, rozvíjený v minulých letech, byl na více mezinárodních platformách a úrovních prezentován (newsletter ISO COPOLCO a ANEC, plenární zasedání ISO COPOLCO a další); jako další krok se nabízí možnost – v návaznosti na bod výše: *Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excelence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy* - zviditelnění našeho modelu zpracováním krátkého dvojjazyčného informativního dokumentu, „českého osvědčeného systému“, který by mohl být při vhodných příležitostech i používán a šířen.
- SČS/KaStan jsou připraveny se podílet na naplňování cílů a konkrétních opatření Strategické vize pro evropské normy a Společné iniciativy pro evropskou normalizaci (JIES), a to zejména ohledně zvyšování účinného zapojení do procesů, vzdělávacích aktivit zaměřených na různé cílové skupiny, včetně mládeže, atd.

3. Zapojení zainteresovaných stran a partnerů

Účinné a široké zapojení jednotlivých zainteresovaných stran je zásadní pro zachování důvěryhodnosti organizace ISO a významu mezinárodních norem. Je proto třeba zajistit, aby všichni členové ISO byli schopni nejen účinně spolupracovat s globálními a regionálními partnery, ale dokázali také úspěšně zajistit účast všech (svých) zainteresovaných stran. Jednotlivé zainteresované strany musí vidět svého národního člena jako prostředníka do ISO, jako organizaci, která je spolu s ostatními národními zainteresovanými stranami zapojí do významných záležitostí a propojí do globální debaty o normách. ISO musí jednotlivým zainteresovaným stranám jednoznačně ukázat svou hodnotu.

Pro období 2016–2020 „zapojení zainteresovaných stran a partnerů“ znamená:

- Zlepšovat spolupráci členů ISO se zainteresovanými stranami s přihlédnutím k úrovni jejich vývoje, očekávaným výsledkům v ISO, národním strategickým prioritám, potřebám jazykovým a překladovým, a rovněž k příležitostem regionální spolupráce
- V procesu tvorby norem ISO posílit přispívání co největšího počtu členů a jejich zainteresovaných stran, včetně (dosud) málo zastoupených skupin
- Zapojit nejlepší odborníky do neustále se rozrůstajícího seznamu důležitých oblastí, které zohledňují globální výzvy, a co nejlépe tento cenný zdroj znalostí využít
- Podpořit důvěryhodnost ISO a zlepšovat její přitažlivost pro zainteresované strany, včetně spolupracovníků z mladší generace
- Posílit výsledovatelnost norem a zdůrazňovat ty potřeby zainteresovaných stran, které vedly k jejich tvorbě
- Spolupracovat s klíčovými globálními a regionálními partnerskými organizacemi s jasným účelem a přínosem (např. IEC, ITU)
- Propojit se s akademickými kruhy a výzkumnými centry k zajištění silné vazby mezi normami a inovacemi

²⁷ Zejména: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Strategická vize pro evropské normy – další pokroky v posílení a urychlení udržitelného růstu evropského hospodářství do roku 2020 - KOM(2011) 311 v konečném znění; a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, (...)

Existující zapojení a spolupráce

- Pro dosažení cíle „účinného a širokého zapojení jednotlivých zainteresovaných stran“ (na mezinárodní a evropské úrovni) je zásadní a k účelu systematické podpory zapojení spotřebitelů do normalizace již fungující obecně prospěšná společnost Kabinet pro standardizaci (KaStan). (Pozn.: Proces proběhl s podporou Norway Grants).
 - o Během let (od r. 2010) se podařilo „mnohé“ a s ohledem na reálně dostupné finanční prostředky je funkce KaStan nepochybným úspěchem.
 - o KaStan funguje nyní jako poměrně stabilní subjekt, který vykazuje řadu výsledků a výstupů (komentovaných na jiných místech této analýzy, např., viz Vyhodnocení naplňování národního „sektorového“ programu priorit (ISO COPOLCO) a jinde).
 - o Nízký, byť vícezdrojový rozpočet (1–1,5 M Kč) umožňuje držení jen velmi nízkého stavu pracovníků (fyzicky 2, v přepočtu 1), kteří se tak mohou soustředit jen na vybrané dílčí priority a aktivity; ambice širší koordinační práce na zapojení spotřebitelů v různých oblastech a oborech zůstává jen ambicí do budoucna.
- Příklady konkrétního dosavadního zapojení spotřebitelů do naplňování strategie ve vztahu ke strategickému směru 3 (Zapojení zainteresovaných stran a partnerů) a konkrétním vybraným opatřením:
 - o Zlepšovat spolupráci členů ISO se zainteresovanými stranami s přihlédnutím k úrovni jejich vývoje, očekávaným výsledkům v ISO, národním strategickým prioritám, potřebám jazykovým a překladovým, a rovněž k příležitostem regionální spolupráce
 - SČS/KaStan již před více lety iniciovaly a poté prosazovaly překlady do češtiny ISO/IEC a CEN/CLC norem a dokumentů (pokynů) ve vztahu ke spotřebiteli. Na realizaci překladů se postupně více a více přímo podílely. Je důležité, aby nejenom samotné normy, ale i různé metodické dokumenty apod. byly k dispozici v češtině pro účastníky normalizačních řízení a tvůrce norem.
 - SČS/KaStan jsou intenzivně zapojeny do struktur ANEC cílených na rozvoj zejména regionální (evropské) normalizace.
 - o Zapojit nejlepší odborníky do neustále se rozrůstajícího seznamu důležitých oblastí, které zohledňují globální výzvy, a co nejlépe tento cenný zdroj znalostí využít.
 - SČS/KaStan udržují a rozvíjejí okruh externích spolupracovníků – odborníků pro různé obory normalizace. Jejich počet a hlavně míra vlastního zapojení do procesů normalizace jsou ovšem omezeny – jak finančními prostředky, tak ale i nedostatkem takových osob pro spolupráci.
 - o Podpořit důvěryhodnost ISO a zlepšovat její přitažlivost pro zainteresované strany, včetně spolupracovníků z mladší generace
 - SČS/KaStan iniciovaly úkol podpořený ÚNMZ ke zviditelnění Strategie ISO. Na propagování úlohy norem v různých oborech a ve vztahu k různým cílovým skupinám vydaly v minulých letech několik publikací, např.
 - Přístupnost výrobků a služeb pro zvláště zranitelné spotřebitele (obsah a funkce technických norem)
 - Co dáme normám, dáváme spotřebiteli (Technické normy a jejich význam pro spotřebitele)
 - Bezpečnost dětí? Za pomoci technických norem
 - Kvalita života pro všechny? Úloha technických norem
 - Mezinárodní normy pro nás všechny.

Návrhy k dalšímu zapojení a spolupráci

- Hledat takovou finanční a technickou podporu pro rozvoj činností KaStan, aby činnosti zapojení spotřebitelů do standardizace byly systematické, soustavné a z hlediska oborů mohly pokrýt co nejširší spektrum.
- Hledat podporu pro rozšíření zapojení SČS/KaStan do pracovních struktur ANEC a ISO COPOLCO (náklady na odborné - personální zázemí, ale i cestovné, technické zázemí atd.).
- Vydávat postupně soubor oborově/sektorově zaměřených metodických publikací zaměřených na normalizaci a zapojení zástupců spotřebitelů v procesu normalizace.

- Pravidelně aktualizovat seznam mezinárodních dokumentů a norem (ISO/IEC, CEN/CLC aj.), které mají přímý vztah k zájmům spotřebitele a navrhnout je k překladu (zejména v rámci struktury ÚNMZ).
- Pokračovat v aktivitách ke zviditelnění normalizace – publikace, semináře, konference a hledat inovativní formy takového zviditelnění (např. viz následující).
- Nabídnout (znovu, bylo tak již činěno několikrát) k realizaci projekt e-learningového vzdělávání o normách a normalizaci pro mladé (na základě ISO).

4. Personální a organizační rozvoj

Nejdůležitějším zdrojem ISO jsou její členské organizace a jejich sítě odborníků. ISO bude proto investovat do budování kapacity všech svých členů, a to na personální i organizační úrovni, prostřednictvím vzdělávacích, výzkumných a vývojových řešení. Tyto snahy zahrnují předávání znalostí mladší generaci odborníků.

Pro období 2016–2020 „personální a organizační rozvoj“ znamená:

- Členům ISO poskytovat řešení k budování jejich kapacity, s přihlédnutím k jejich strategickým prioritám, kultuře a hospodářskému rozvoji
- Poskytovat příležitosti pro členy ISO, aby mohli lépe vymezit, budovat a řídit svou účast v činnosti ISO
- Zpracovávat pracovní programy podle konkrétních individuálních a regionálních potřeb dalšího rozvoje kapacit různých členů ISO
- Rozvíjet partnerské vztahy a užší spolupráci:
 - Se členy ISO v otázkách sdílení národních poznatků a rozvoje
 - S mezinárodními a regionálními organizacemi za účelem budování kapacit ku prospěchu členů ISO
- Provádět *Akční plán ISO pro rozvojové země pro období 2016–2020*

Existující zapojení a spolupráce

- Tato priorita rozvíjí již uvedené v předcházející prioritě.

5. Využívání technologií

Špičkové technologie, posuny v demografické struktuře, mění se sociální chování a nové pracovní postupy založené na spolupráci staví všechny organizace před nové požadavky a příležitosti. Proměňuje se rovněž tradiční pojetí přijímání a využívání informací, a také pojetí jejich zveřejňování či souvisejících autorských práv. Dopad těchto změn je zvláště významný pro ty globální podniky, pro které představují informace základ veškeré činnosti. Jednou z takových organizací je také ISO.

Pro období 2016–2020 „využívání technologií“ znamená:

- Investovat do řešení, která usnadňují zapojení zainteresovaných stran a umožňují snadný přístup k obsahu přes síť členů ISO; členové tím získají možnost poskytovat své služby jednotlivým zainteresovaným stranám a uživatelům norem novými způsoby
- Poskytovat vylepšená rozhraní pro data a dokumenty a lepší „kompletní“ možnosti pro členy z hlediska národní implementace technologických řešení ISO
- Vyvíjet řešení, která jsou otevřená, přizpůsobitelná a odolná a odpovídají skutečným průmyslovým trendům a technologickému vývoji
- Podporovat členy ISO při zpracování, zveřejňování, vyhledávání, zpřístupňování, připomínkování a využívání a digitálního obsahu ISO a při jeho ochraně

6. Komunikace

Pracovníci s rozhodovacími pravomocemi ve veřejném i soukromém sektoru, stejně jako všechny zainteresované strany a široká veřejnost si musí být vědomi hodnoty a dopadů mezinárodních norem. Pro splnění tohoto cíle je klíčová členská síť ISO s podporou Ústředního sekretariátu ISO. Vedle své úlohy coby národních normalizačních orgánů členové ISO

„představují ISO“ ve své zemi a jsou motorem komunikace s jednotlivými skupinami, které mají o normy zájem a jsou jimi ovlivněny.

Pro období 2016–2020 „komunikace“ znamená:

- Připravovat vysoce kvalitní, účinné a snadno srozumitelné komunikační materiály s využitím celé řady médií k použití pro členy ISO
- Využívat propojení médií, komunikační technologie a sociální sítě ku prospěchu komunity ISO
- Pomáhat členům při budování pevných vztahů s národními vládami, místními podniky a vedoucími představiteli klíčových skupin zainteresovaných stran
- Zajišťovat konzistentní informační tok o otázkách, které mají pro ISO strategický význam, včetně hodnoty, výhod a dopadů mezinárodních norem
- Aktivně se účastnit klíčových akcí, jako jsou národní, regionální a mezinárodní konference, na pomoc při prosazování užívání mezinárodních norem
- Podporovat účinnou komunikační síť, která napomáhá aktuální a spolehlivé výměně informací mezi členy ISO a účinné komunikaci s partnerskými organizacemi

Existující zapojení a spolupráce

- SČS/KaStan navázaly, udržují a snaží se rozvíjet velmi úzký vztah se členem ISO za ČR - ÚNMZ. Staly se nedílným článkem v komunikační strategii ÚNMZ ve vztahu ke spotřebitelům, ale nejen to – SČS/KaStan oslovují i MSP, samosprávu atd.
- SČS/KaStan mají zástupce v poradních a pracovních strukturách ÚNMZ, ale i v orgánech dalších subjektů, které mají vztah k procesům normalizace, např. Českého institutu pro akreditaci.
- Zástupce SČS/KaStan se zúčastnil akcí pořádaných ÚNMZ, např. při příležitostech Světového dne technické normalizace, atd.
- SČS/KaStan pořádalo pod vlastním odborným a organizačním vedením několik akcí (konferencí apod.) cílených na zviditelnění normalizace, např.
 - o Národní konference pod názvem Význam technických norem pro zvláště zranitelné spotřebitele, která se konala 5. května 2016, se zaměřila na vymezení pojmu zranitelného spotřebitele a zohlednění potřeb zranitelného spotřebitele v normách a technických předpisech včetně konkrétních příkladů. Konference byla určena ke zviditelnění technické normalizace a její úlohy pro specifickou skupinu spotřebitelů a uživatelů výrobků a služeb.
 - o Národní konference – představení druhého vydání Příručky správné praxe pro bezpečný provoz dětských hřišť, sportovišť a tělocvičen, která se konala 18. října 2016.

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- Udržování a rozvoj stránek www.top-normy.cz, které slouží SČS/KaStan jako základní komunikační prostředek s partnery, technickou veřejností atd. ve věci technických norem, jejich významu, prosazování jejich užívání, ohledně informací o vývoji v normalizaci o připravovaných a uskutečněných akcích.
- SČS/KaStan budou iniciovat konání anebo jsou připraveny aktivně se spolupodílet na konání národních, regionálních a mezinárodních konferencí, na pomoc při prosazování užívání mezinárodních a evropských norem, obecně a v konkrétních oborech a sektorech (např.: dětská obuv, dětská hřiště a sportoviště, a jiné).

Závěry, rekapitulace doporučení SČS/KaStan na rok 2017 (vyplývající z analýzy)

- a. Udržet zastoupení spotřebitelů v řídicích/poradních/pracovních strukturách a platformách ÚNMZ a dalších českých orgánů (ČIA aj.), ANEC, ISO COPOLCO a dalších.
- b. Udržování a rozvíjení aktivit k plnění národního programu v příštím a následujících letech závisí na finančních zdrojích, které se podaří zajistit. Je třeba rozvíjet vícezdrojové financování působení Kabinetu pro standardizaci a hledat hlavní zdroje financování, které by zajistily ambiciózní formy jeho fungování. V návaznosti prohlubovat zapojení za účelem hájení zájmů spotřebitelů do konkrétních úkolů ve vztahu k technickým normám a předpisům na všech úrovních (národní, evropské, mezinárodní).

- c. Zapojit se do procesu přípravy vládní koncepce technické normalizace a poté na opatření k jejímu naplňování.
- d. SČS/KaStan jsou připraveny se podílet na posilování regionální – evropské normalizace – na naplňování cílů a konkrétních opatření Strategické vize pro evropské normy a Společné iniciativy pro evropskou normalizaci (JIES), a to zejména ohledně zvyšování účinného zapojení do procesů, vzdělávacích aktivit zaměřených na různé cílové skupiny, včetně mládeže, atd.
- e. V návaznosti na prioritu Strategie: Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excelence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy (v rámci strategického směru 2) přispět ke zviditelnění modelu podpory zapojení spotřebitelů do normalizace založeného na funkci Kabinetu pro standardizaci zpracováním krátkého dvojjazyčného informativního dokumentu popisem „českého osvědčeného systému“, který by mohl být při vhodných příležitostech používán a šířen.
- f. Vydávat postupně soubor oborově/sectorově zaměřených metodických publikací zaměřených na normalizaci a zapojení zástupců spotřebitelů v procesu normalizace.
- g. SČS/KaStan budou každoročně aktualizovat seznam mezinárodních a evropských dokumentů (pokynů ISO/IEC, CEN/CLC) a norem, které mají přímý vztah k zájmům spotřebitele a navrhnout je k překladu (zejména v rámci struktury ÚNMZ).
- h. Pokračovat v aktivitách ke zviditelnění normalizace (SČS/KaStan je budou samy iniciovat anebo jsou připraveny aktivně se spolupodílet) – publikace, semináře, konference na pomoc při prosazování užívání mezinárodních a evropských norem, obecně a v konkrétních oborech a sektorech (např.: dětská obuv, dětská hřiště a sportoviště) a hledat inovativní formy takového zviditelnění. Např.: nabídnout (znovu, bylo tak již činěno několikrát) k realizaci projekt e-learningového vzdělávání o normách a normalizaci pro mladé (na základě projektu ISO). Pořádat či spolupřádat národní, regionální a mezinárodní konference.
- i. Udržování a rozvoj stránek www.top-normy.cz, které slouží SČS/KaStan jako základní komunikační prostředek s partnery, a pro technickou veřejnost atd. ve věci technických norem, jejich významu, prosazování jejich užívání, ohledně informací o vývoji v normalizaci a o připravovaných a uskutečněných akcích.

Příloha 3a) k důvodové zprávě

Národní program

<p>NÁRODNÍ SEKTOROVÝ PROGRAM PRIORIT PRO ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO NORMALIZACE Aktualizovaný pro roky 2016 a násl.</p>	<p>NATIONAL SECTORAL PROGRAM OF PRIORITIES FOR CONSUMER INVOLVEMENT IN STANDARDIZATION Updated for the years 2016 and following.</p>
<p>Pro roky 2013–2014 byl prvně na základě analýzy potřeb českých spotřebitelů zpracován program, který je východiskem pro koordinaci zapojování spotřebitelů do technické normalizace. Program byl od té doby několikrát aktualizován.</p> <p>Tato aktualizace je prováděna od počátku r. 2016.</p> <p>Program má přispět k větší srozumitelnosti a transparentnosti aktivit při spolupráci různých partnerů v oblasti zapojení spotřebitelů do normalizace.</p> <p>(A) Politiky, programy, procesy</p> <p>Systematické zapojování do tvorby politik, programů a plánů atd., které jsou pro zástupce spotřebitelů východiskem pro konkrétní zapojení do technické normalizace a spojených procesů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Účast na práci v ANEC <ul style="list-style-type: none"> o Zapojení v řídicích orgánech ANEC (General Assembly, Steering Committee). o Zapojení v pracovních skupinách ANEC. - Zapojení ve strukturách ISO COPOLCO, popř. ISO <ul style="list-style-type: none"> o Zajištění koordinace spotřebitelů pro ÚNMZ ve věcech členství ISO COPOLCO (roční kontrakty s ÚNMZ), s cílem podpory Strategie ISO 2016-20). o Účast v Pracovní skupině 3 ISO COPOLCO pro zapojení spotřebitelů do normalizace a pro školení (členem je ředitel SČS zastupující ÚNMZ). o V případě lidských a finančních zdrojů zvážit účast v další PS (Bezpečnost výrobků). o Výkon smluvního zpracovatele norem – zejména jejich přejímání překladem, zejména v oblasti bezpečnosti a kvality výrobků a služeb. <p>(B) Nástroje chování trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> o Podílení se na řešení specifických otázek vnitřního trhu EU, ochrany spotřebitele na něm, včetně specifických aspektů zvláště zranitelného 	<p>For the period 2013–2014 the program was firstly developed according to the analysed needs of the Czech consumers. The program is the base for consumer involvement in standardization. It has been several times updated since the first issue.</p> <p>This updated version is being done at the beginning of 2016.</p> <p>The program aims at contributing to better clarity and transparency in the cooperation among different partners in the area of consumer participation in standardization.</p> <p>(A) Policies, Programs, Processes</p> <p>Systematic involvement in the creation of policies, programs, plans, etc., that are starting points for representatives of consumers in specific involvement in standardization and related processes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participation in the work of ANEC <ul style="list-style-type: none"> o The involvement in the ANEC Governing Bodies (General Assembly, Steering Committee). o Participation in ANEC working groups. - Involvement in the structures of ISO COPOLCO, respectively ISO <ul style="list-style-type: none"> o Ensuring the coordination of consumers for the national standardization body - UNMZ in matters of ISO COPOLCO membership (annual contracts with UNMZ), to support the strategy of ISO 2016–20). o Participation in the Working Group 3 of ISO COPOLCO for consumer involvement in standardization and for training (SČS director is a member, representing UNMZ). o In the case of human and financial resources to consider participation in another WG (Product Safety). o The performance of a standard developer contracted by UNMZ, especially in the field of safety and quality of products and services. <p>(B) Market behaviour tools</p> <ul style="list-style-type: none"> o Helping to address specific issues of the EU internal market, consumer protection, including specific

<p>spotřebitele, udržitelné společnosti, společenské odpovědnosti organizací ad.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Podpora strategických dokumentů EU a ISO na prioritní zaměření na spotřebitele, včetně: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpory uplatňování norem s cílem maximalizovat užitek a prospěch uživatelů norem; posilování spolupráce se vzdělávacími institucemi k dosažení tohoto cíle. ▪ Zúžitkování dosavadních zkušeností k dalšímu rozvíjení a uplatňování správné praxe pro účinnou koordinaci a monitoring zapojení stran do normalizace a další rozvíjení „našeho“ modelu zapojení spotřebitelů, případně dalších stran do normalizace. ○ Věnovat specifickou pozornost potřebám zvláště zranitelných spotřebitelů (děti, senioři a zdravotně postižené osoby). ○ Zviditelnění správné praxe partnerům na mezinárodním poli (např. členům ISO COPOLCO). ○ Zapojovat se systematicky do národních struktur ve vztahu ke společenské odpovědnosti organizací, udržitelné společnosti, prosazovat pohledy spotřebitelů, sledovat vývoj a zkušenosti ze zahraničí. <p>(C) Výrobová normalizace</p> <p>Prosazování efektivního zapojení spotřebitelů do normalizace v jednotlivých komoditách výrobků na úrovních národní, evropské i mezinárodní.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sledovat aplikaci platné a sledovat vývoj nové legislativy EU ohledně obecné bezpečnosti výrobků. Specificky věnovat pozornost tématům chemických rizik a nanotechnologií, doзору nad trhem, dosledovatelnosti původu ad. - Sledovat vývoj a aktualizaci norem a pokynů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu k bezpečnosti výrobků a oblastem ve vztahu k zájmům konečného spotřebitele (např. informace o výrobku, ochrana soukromí a osobních dat), ovlivňovat tyto procesy a prosazovat vydávání těchto norem a pokynů jako ČSN / TNI v překladu, anebo dohodnout jinou formu jejich publikování. - Ve vztahu k normalizaci v jednotlivých výrobových sektorech se zaměřovat prioritně na oblasti 	<p>aspects of vulnerable consumers, sustainable society, corporate social responsibility and others.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Support for EU and ISO strategic documents with priority focus on consumers, including: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Support of the implementation of standards in order to maximize the benefit of users; strengthening cooperation with educational institutions to achieve this objective. ▪ Utilization of existing experience for the further development and implementation of best practices for the effective coordination and monitoring the involvement of stakeholders in the standardization and further development of "our" model of consumer participation, or other parties in standardization. ○ Pay attention on the specific needs of specifically vulnerable consumers (children, the elderly and the disabled). ○ Presentation of good practice to partners at the international level (eg. members of the ISO COPOLCO). ○ Engage systematically into national structures in relation to social corporate responsibility, sustainable society, promote the views of consumers, monitor developments and experience from abroad. <p>(C) Product standardization</p> <p>Effective enforcement of consumer participation in the standardization of individual commodities products at the national, European and international level.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitor the implementation of EU legislation into force and monitor the development of new EU legislation regarding general product safety. Specifically paying attention to chemical hazards and nanotechnology, market surveillance, traceability of origin and others. - Monitor the development and updating of standards and ISO / IEC and CEN / CLC guides in relation to product safety and areas in relation to the interest of the end consumer (eg. information about products, protection of privacy and personal data), to influence these processes and to promote the publication of these standards and guides in the way of Czech standards or the technical standardized information, translated into Czech, or agree on another form of their publication. - In relation to standardization in the individual product sectors to focus on priority areas
--	--

- bezpečnosti výrobků pro děti (chemická rizika, hračky a herní prvky, nábytek, obuv a textil ad.);
(zásadní prioritou pro SČS zde bude zapojení do evropské normalizace pro dětskou obuv).
- domácích spotřebičů a dalších elektro-výrobků (včetně eko-značení);
- dalších průmyslových spotřebitelských výrobků
- kvality a bezpečnosti potravin.

(D) Normalizace ve službách

Prosazování efektivního zapojení spotřebitelů do normalizace v jednotlivých komoditách služeb na úrovních národní, evropské i mezinárodní.

- Prosazovat zavedení institutu obecné bezpečnosti služeb.
- Sledovat vývoj a aktualizaci norem a pokynů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu k bezpečnosti služeb a oblastem ve vztahu k zájmům konečného spotřebitele (např. informace o službách, ochrana soukromí a osobních dat), ovlivňovat tyto procesy a prosazovat vydávání těchto norem a pokynů jako ČSN / TNI v překladu, anebo dohodnout jinou formu jejich publikování.
- Vyhodnocovat aktuální témata, která jsou velmi různorodá; hledat kapacity, jak se na co nejširší úrovni zapojovat. Zejména se zájem bude týkat následujících oblastí:
 - Bezpečnost služeb
 - Služby pro oblast turizmu
 - Finanční služby
 - Veřejné služby
 - Doprava
 - ICT služby, e-obchod

(E) Podpora kvality a účasti 3. strany

Zapojovat se do procesů a podpory nástrojů, které spotřebiteli zajišťují kvalitu v oblasti výrobků i služeb.

- Zaměřit se ve zvýšené míře na životnost spotřebitelských výrobků.
- Zaměřit se ve zvýšené míře na funkčnost systémů zapojení třetí nezávislé strany do procesů posouzení shody.

Březen 2016

- Product safety for children (chemical hazards, toys and game elements, furniture, footwear, textiles and others.);
(a specific priority will be participation in European standardization process for the child footwear);
- household appliances and other electrical products (including eco-labelling);
- other industrial consumer products;
- food quality and safety.

(D) Standardization in services

Effective enforcement of consumer participation in the standardization of particular commodities of services at national, European and international levels.

- Promote the definition of the concept of general service safety.
- Monitor the development and updating of standards and ISO / IEC and CEN / CLC guides in relation to service safety and areas in relation to the interest of the end consumer (eg. information about services, protection of privacy and personal data), to influence these processes and to promote the publication of these standards and guides in the way of Czech standards or the technical standardized information, translated into Czech, or agree on another form of their publication.
- Evaluate current topics that are very diverse; search capabilities, how to join in wide range. In particular the interest will relate to the following areas:
 - Services safety
 - Services for tourism
 - Financial services
 - Public services
 - Transport
 - ICT services, e-commerce

(E) Quality support and participation of third parties

Engage in processes and support tools that consumers ensure the quality of products and services.

- To focus increasingly on the lifetime – durability of consumer products.
- To focus increasingly on functionality of the involvement of independent third parties in conformity assessment processes.

March 2016

Příloha 3b) k důvodové zprávě

Expertní zastoupení spotřebitelů (SČS/KaStan) v pracovních a poradních orgánech státní a veřejné správy ČR a v TNK

Připraveno jako výstup pro aktualizaci ISO CONSUMER DIRECTORY - INVOLVEMENT OF CONSUMER REPRESENTATIVES IN STANDARDISATION

– updated information for UNMZ, the Czech Member to ISO (2015)

1. Contact Person for ISO Consumer Directory

Mrs. Andrea Peková, ÚNMZ

2. Consumer representation in policy and governance committees and platforms

COMMITTEE, GROUP, PLATFORM	REPRESENTATIVE(s), Position
Committee for Technical Barriers to Trade, under Ministry of Industry and Trade	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Member of the Committee
Council for Standardization; Standardization Committee, the Czech Office for Standards, Metrology and Testing (UNMZ)	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Member of the Council
National Council of Quality	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Member of the Council
Coordinative Group at Ministry of Agriculture for Product Safety	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Member of the Group
Accreditation Board, Czech Accreditation Institute	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Member of the Board
Working Group Foodstuffs and Consumers, Czech Technological Platform for Foodstuffs	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Chairman of WG
Steering Committee (SC) of the National Programme Czech Quality under the National Council of Quality	Libor Dupal, Director of the Czech Consumer Association, Chairman of the SC

3. National technical committees or mirror committees for ISO or IEC TCs:

Code of the Czech Stand. Committee-TNK	Field of activity Mirror to ISO/IEC Mirror to CE/CLC	Name of expert Organisation Contact details
20	Information Technology ISO/IEC/JTC 1/SC 6, ISO/IEC/JTC 1/SC 7, ISO/IEC/JTC 1/SC 27	Ing. Martina Byrtusová Czech Consumer Association (SCS) / Cabinet for standardization (Cabinet) normy@regio.cz , tel: +420261263574
21	Electrotechnical terminology	Ing. Marie Živcová SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
26	Gas, liquid and solid fuels burning appliances ISO/TC 109, ISO/TC 116, ISO/TC 161 CEN/TC 57, CEN/TC 109, CEN/TC 269	Ing. Marie Živcová SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
33	Electrical appliances and electrical hand tools	Ing. Marie Živcová SCS) / Cabinet

	IEC/TC 59, IEC/TC 61 IEC/TC 72, IEC/TC 116 CLC/TC 59, CLC/TC 61, CLC/TC 72, CLC/TC 116, CLC/SR 59K, CLC/BTTF 76	normy@regio.cz , tel: +420261263574
42	Data Exchange ISO/IEC/JTC 1/SC 6, ISO/IEC/JTC 1/SC 7, ISO/IEC/JTC 1/SC 27	Ing. Martina Byrtusová SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
67	Light sources, appliances IEC/TC 34, IEC/TC 97 CEN/TC 169 CLC/TC 347, CLC/TC 97	Ing. Marie Živcová (SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
87	Audio-video technology and ecodesign IEC/TC 29, IEC/TC 100 IEC/TC 108, IEC/TC 111 CLC/TC 108X, CLC/TC 111X, CLC/TC 206, CLC/TC 209, CLC/SR 29, CLC/SR 100	Ing. Marie Živcová SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
90	Boilers for central heating ISO/TC 11 CEN/TC 57, CEN/TC 109, CEN/TC 269	Ing. Marie Živcová SCS / Cabinet) normy@regio.cz , tel: +420261263574
124	EPS and security systems IEC/TC 79 CLC/TC 79 CEN/CLC/TC 4, CEN/TC 72 CLC/SR 79	Ing. Petr KOKTAN SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
136	Road transport and traffic telematics ISO/TC 204 CEN/TC 278	Ing. Jaroslav MATUŠKA PhD. SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
137	Articles for children ISO/TC 181 CEN/TC 52, CEN/TC 136/SC 1 - CEN/TC 252, CEN/TC 398	Ing. Libor DUPAL SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
142	Explosives and pyrotechnic articles ISO/TC 264 CEN/TC 212, CEN/TC 321	Ing. Jindřich Stiebitz SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
144	Nanotechnologies ISO/TC 61, ISO/TC 206, ISO/TC 229 CEN/TC 352	Ing. Libor DUPAL SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
150	Furniture ISO/TC 136 CEN/TC 207	Ing. Bohuslava FORTOVÁ SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574
151	Food and food products ISO/TC 34 CEN/TC CEN/TC 275, CEN/TC 302, CEN/TC 307, CEN/TC 338	Ing. Irena Michalová SCS / Cabinet normy@regio.cz , tel: +420261263574

Příloha 3c k důvodové zprávě

Dokumenty doporučené ke zveřejnění a překladu – které jsou v bezprostředním vztahu k zájmům a ochraně spotřebitele

Pokyny ISO/IEC zohledňující zájmy spotřebitelů připravené ISO/COPOLCO

Označení	Název	Veřejně dostupný anglický originál	Zaveden v	Návrh dalšího postupu
Guide ISO/IEC 14:2003	Purchase information on goods and services intended for consumers <i>(Informace pro spotřebitele o nakupovaném zboží a službách)</i>	-----	-----	V revizi. Zavedení bude uváženo po vydání aktualizované verze
Guide ISO/IEC 37:2012	Instructions for use of products by consumers <i>(Návody pro použití výrobků spotřebitelem)</i>	-----	-----	Pokyn je z roku 2012, zatím se neaktualizuje. Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
Guide ISO/IEC 41:2003	Packaging – Recommendations for addressing consumer needs	-----	TNI POKYN ISO/IEC 41 <i>Obaly a balení – Doporučení pro řešení potřeb zákazníků</i>	V revizi. KaStan se podílí na řešení.
Guide ISO/IEC 46:1985	Comparative testing of consumer products and related services – General principles <i>(Srovnávací testování spotřebitelských výrobků a souvisejících služeb – Obecné zásady)</i>	-----	-----	V revizi. Zavedení bude uváženo po vydání aktualizované verze.
Guide ISO/IEC 50:2014	Safety aspects – Guidelines for child safety <i>(Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro bezpečnost dětí)</i>	ANO	-----	Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
Guide ISO/IEC 51:2014	Safety aspects – Guidelines for their inclusion in standards	ANO	TNI POKYN ISO/IEC 51 <i>Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro jejich začlenění do norem</i>	---
Guide ISO/IEC 74:2004	Graphical symbols – Technical guidelines for the consideration of consumers' needs	ANO	TNI POKYN ISO/IEC 74 <i>Grafické značky – Pokyny pro uvažování potřeb spotřebitelů</i>	V revizi. Zavedení bude uváženo po vydání aktualizované verze.

Guide ISO/IEC 76:2008	Development of standards for services – Recommendations for addressing consumer issues	ANO	TNI POKYN ISO/IEC 76 <i>Tvorba norem pro služby – Doporučení pro zohlednění zájmů spotřebitelů</i>	Byla zahájena revize. SČS/KaStan se do revize zapojí formou připomínkování návrhu.
Guide ISO/IEC 71:2014 (ISO COPOLCO pouze spolupracovalo)	<i>Safety aspects – Guidelines for their inclusion in standards</i> <i>(Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro jejich zahrnutí do norem)</i>	ANO	-----	Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
Anglický originál označených dokumentů je veřejně dostupný na webových stránkách <u>ISO</u> .				

Dokumenty ISO/IEC umístěné na webu ISO a volně přístupné

22 Pokynů ISO/IEC umístěných na webu ISO a volně přístupných v angličtině

Stav k 14. 10. 2016

<http://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=8389141&objAction=browse&sort=name>

Název	Velikost	Změněno
ISO_Guide_64_2008(E) - Guide for addressing environmental issues in product standards .pdf	666 KB	2014-10-09
ISO_Guide_78_2012(E) - Safety of machinery -- Rules for drafting and presentation of safety standards.pdf	805 KB	2014-10-09
ISO_Guide_82_2014(E) - Guidelines for addressing sustainability in standards.pdf	644 KB	2014-10-09
ISO_Guide_82_2014(E)_new_format - Guidelines for addressing sustainability in standards.pdf	2 MB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_21-1_2005(E) - Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables - Part 1, Adoption of International Standards.pdf	246 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_21-2_2005(E) - Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables -- Part 2, Adoption of International Deliverables other than International Standards.pdf	169 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_2_2004_(Multilingual) - Standardization and related activities -- General vocabulary.pdf	724 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_23_1982(E) - Methods of indicating conformity with standards for third-party certification systems.pdf	2 MB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_50_2014(E) - Safety aspects -- Guidelines for child safety in standards and other specifications.pdf	2 MB	2014-12-12

ISO_IEC_Guide_51_2014(E) - Safety aspects -- Guidelines for their inclusion in standards.pdf	679 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_63_2012(E) - Guide to the development and inclusion of safety aspects in International Standards for medical devices.pdf	532 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_71_2014(E)_Guide for addressing accessibility in standards.pdf	633 KB	2014-12-03
ISO_IEC_Guide_74_2004(E) - Graphical symbols -- Technical guidelines for the consideration of consumers' needs.pdf	323 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_75_2006(E) - Strategic principles for future IEC and ISO standardization in industrial automation.pdf	260 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_76_2008(E) - Development of service standards -- Recommendations for addressing consumer issues.pdf	2 MB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-1_2009(E) - Uncertainty of measurement -- Part 1, Introduction to the expression of uncertainty in measurement.pdf	843 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-3_2008(E) - Uncertainty of measurement -- Part 3, Guide to the expression of uncertainty in measurement (GUM,1995).pdf	2 MB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-3_2008_Suppl_1_2008_Cor_1_2009(E).pdf	122 KB	2009-09-16
ISO_IEC_Guide_98-3_2008_Suppl_2_2011(E) - Extension to any number of output quantities.pdf	2 MB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-4_2012(E) - Uncertainty of measurement -- Part 4, Role of measurement uncertainty in conformity assessment.pdf	946 KB	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_99_2007_(Bilingual) - International vocabulary of metrology -- Basic and general concepts and associated terms (VIM).pdf	6 MB	2014-10-09

Pokyny CEN/CENELEC a Pokyn CEN zohledňující zájmy spotřebitelů

Označení	Název	Zaveden v	Návrh dalšího postupu
Guide CEN-CENELEC 2:2001	Consumer interests and the preparation of European Standards		
Guide CEN-CENELEC 6:2014	Guide for addressing accessibility in standards		Doporučuje se k překladu.
Guide CEN-CENELEC 11:2012	Product information relevant to consumers guidelines for standard developers		KaStan zajišťuje překlad v rámci plánu TN.
Guide CEN-CENELEC 14:2009	Child safety guidance for its inclusion in standards		Prověří se aktuálnost ve vztahu k obdobnému pokynu ISO/IEC.
Guide CEN 15:2012	Guidance document for the development of service standards		KaStan zajišťuje překlad v rámci plánu TN.

Příloha 4) k důvodové zprávě

Publikační činnost se zaměřením na TN

(kompletně viz <http://www.konzument.cz/publikace.php>)

Edice Top-normy – úplný seznam vydaných publikací

Pro bezpečnost dětí v automobilech: zádržné systémy (2016), Dupal

Přístupnost výrobků a služeb pro zvlášť zranitelné spotřebitele (úloha technických norem) (2016), Dupal

Zranitelný spotřebitel – Kdo to je, jak ho chránit? (2015), Dupal

Ochrana soukromí spotřebitele v digitálním světě (priority z hlediska spotřebitelů) (2015), Dupal

Co dáme normám, dáváme spotřebiteli (Technické normy a jejich význam pro spotřebitele) (2014), Dupal

Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení pro hry a sport dětí a mládeže (2014), Dupal a kolektiv

Bezpečnost dětí? Za pomoci technických norem... (2013), Dupal, Jankech

Označení CE – pro koho, proč, jak... (2013), Dupal

Mezinárodní normy pro nás pro všechny (2012), Dupal, Jankech

Kvalita života pro všechny? Úloha technických norem (2012), Dupal, Jankech

S technickou normou k úspěchu na trhu a v podnikání (2011), Dupal

Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení pro hry a sport dětí a mládeže (dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod.) v České republice (2014), SČS a Kabinet pro standardizaci

Metodický postup k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže (2012, 2013, 2014), Dupal, Houzvičková

Edice Průvodce spotřebitele – seznam vybraných vydaných publikací

Domácí chemie – rady pro spotřebitele (2016), Trávníčková

Obouváme správně své děti? (vydáváno každoročně), Šťastná

Bezpečnostní a poplachové systémy do domácností a pro malé firmy (Konzumet Test 16, 2015), Urban

Označení CE – pro koho, proč, jak ... (2013), Dupal

Označování hotelů nově (Konzument Test 9, 2009), Dupal

Grafické značky na předmětech (2009), Dupal

Grafické značky na předmětech – značky na zařízení telekomunikační a informační techniky (2008), Dupal

Grafické značky na předmětech – značky na zařízení audiovizuální techniky (2008), Dupal

Grafické značky na předmětech – 1 a 2 (2007), Dupal

Rizika a zálužnosti domácích spotřebičů (2007), Vlček

Značky a informace na stavebních výrobcích (2006), Vála a kol.

Spotřebitel a evropské cesty normalizace (2006), Dupal

Bezpečnost výrobků a technické normy (2006), kolektiv SČS

Značky a informace na elektrických spotřebičích (2005), Dostál, Dupal, Vlček

Značky a informace na obuvi a textilu (2005), Dostálová, Tomanová

Edice KonzumentTest – seznam vybraných vydaných publikací

Životnost výrobku – informace pro spotřebitele... (Konzument Test č. 18, 2016), Dupal

Označení CE – co znamená, co říká spotřebiteli? ... (Konzument Test č. 17, 2016), Dupal

Bezpečnostní a poplachové systémy do domácností a pro malé firmy ... (Konzument Test č. 15, 2016), Urban

Technické normy jsou pro běžného spotřebitele (Konzument Test 3, 2005), kolektiv SČS

Příloha 5 k důvodové zprávě

Závěry z oponentních komisí k úkolům ÚNMZ – rok 2016

Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO pro rok 2016

Závěry oponentní komise k tomuto úkolu

Členové oponentní komise doporučují

- usilovat o další zdroje podpory pro systematické zapojení SČS a Kabinetu do procesů technické normalizace a příbuzných oborů jménem spotřebitelů, hledat podporu i v dalších hospodářských rezortech,
- nadále pokračovat v aktivním působení v mezinárodní pracovní skupině ISO/COPOLCO/WG 3 pro zapojení spotřebitelů do normalizace a zajistit přípravu a dle možností účast zástupce spotřebitelů na plenárním zasedání,
- zapojit se do prací na revizi pokynů ISO/IEC v rámci příslušných mezinárodních pracovních skupin,
- zintenzivnit medializaci problematiky norem spotřebitelům.
- pokračování úkolu v intencích shrnutých v závěrečné zprávě, tj:

Pro další náměty v rámci podporovaných úkolů ÚNMZ využít závěry a doporučení z analýzy strategie ISO 2016–20:

- j. Udržet zastoupení spotřebitelů v řídicích/poradních/pracovních strukturách a platformách ÚNMZ a dalších českých orgánů (ČIA aj.), ANEC, ISO COPOLCO a dalších.
- k. Udržování a rozvíjení aktivit k plnění Národního „sektorového“ programu v příštím a následujících letech závisí na finančních zdrojích, které se podaří zajistit. Je třeba rozvíjet vícezdrojové financování působení Kabinetu pro standardizaci a hledat hlavní zdroje financování, které by zajistily ambiciózní formy jeho fungování. V návaznosti prohlubovat zapojení za účelem hájení zájmů spotřebitelů do konkrétních úkolů ve vztahu k technickým normám a předpisům na všech úrovních (národní, evropské, mezinárodní).
- l. Zapojit se do procesu přípravy vládní koncepce technické normalizace a poté do přípravy a realizace opatření k jejímu naplňování.
- m. SČS/KaStan jsou připraveny se podílet na posilování regionální – evropské normalizace – na naplňování cílů a konkrétních opatření Strategické vize pro evropské normy a Společné iniciativy pro evropskou normalizaci (JIES), a to zejména ohledně zvyšování účinného zapojení do procesů, vzdělávacích aktivit zaměřených na různé cílové skupiny, včetně mládeže, atd.
- n. V návaznosti na prioritu Strategie ISO 2016-2020: Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excelence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy (v rámci strategického směru 2) přispět ke zviditelnění modelu podpory zapojení spotřebitelů do normalizace založeného na funkci Kabinetu pro standardizaci zpracováním krátkého dvojjazyčného informativního dokumentu popisem „českého osvědčeného systému“, který by mohl být při vhodných příležitostech používán a šířen.
- o. Vydávat postupně soubor oborově/sektorově zaměřených metodických publikací zaměřených na normalizaci a zapojení zástupců spotřebitelů v procesu normalizace.
- p. SČS/KaStan budou každoročně aktualizovat seznam mezinárodních a evropských dokumentů (pokynů ISO/IEC, CEN/CLC) a norem, které mají přímý vztah k zájmům spotřebitele a navrhnout je k překladu (v rámci plánu technické normalizace ÚNMZ).
- q. Pokračovat v aktivitách ke zviditelnění normalizace (SČS/KaStan je budou samy iniciovat anebo jsou připraveny aktivně se spolupodílet) – publikace, semináře, konference na pomoc při prosazování užívání mezinárodních a evropských norem, obecně a v konkrétních oborech a sektorech (např.: dětská obuv, dětská hřiště a sportoviště) a hledat inovativní formy takového zviditelnění.

Např.: nabídnout (znovu, bylo tak již činěno několikrát) k realizaci projekt e-learningového vzdělávání o normách a normalizaci pro mladé (na základě e-learningového kurzu ISO). Pořádat či spolupořádat národní, regionální a mezinárodní konference.

- r. Udržování a rozvoj stránek www.top-normy.cz, které slouží SČS/KaStan jako základní komunikační prostředek s partnery, a pro technickou veřejnost atd. ve věci technických norem, jejich významu, prosazování jejich užívání, ohledně informací o vývoji v normalizaci a o připravovaných a uskutečněných akcích.
- s. Nadále vydávat e-žurnál „Normy a spotřebitel“.

Členové oponentní komise se dále vyjádřili, že problematika norem v ČR není spotřebiteli vnímána v dostatečné míře, a proto se doporučuje vedle posílení expertního zázemí pro zapojení spotřebitelů posílit na řešení projektu pro rok 2017 finanční zdroje. Bylo by velmi přínosné navýšit úroveň plánovaných finančních prostředků oproti roku 2016 alespoň o 5 %.

„Příručka Správné praxe pro provoz dětských hřišť a sportovišť – 3. etapa: Aktualizace textu na základě nového vývoje technických norem a realizace 2. vydání“

- Věnovat maximální pozornost vývoji norem v oblasti hřišť a sportovišť, a zejména podpoře jejich širokému uplatňování. Nadále sledovat vývoj sportovních zařízení ve vztahu ke konstrukční i provozní bezpečnosti.
- Vzhledem k významu úkolu zvážit počet výtisků příručky, dotisk v roce 2017 a jejich distribuci dalším subjektům. **Distribuci řešit i v součinnosti výrobců/dodavatelů hřišť a sportovišť.**
- Příručku dle potřeby opět aktualizovat.

Příloha 6 k důvodové zprávě

Bilance výše zdrojů a nákladů KaStan – dle finančních uzávěrek KaStan za roky 2014–16.

2016

Náklady	1.514.677,75
z toho:	
Spotřebované nákupy (materiál)	0,00
Služby celkem (hlavní)	1.145.051,75
Osobní náklady vč. odvodů zaměstnavatele celkem (hlavní)	361.264
Ostatní náklady celkem (hlavní)	8.362,00
Celkové příjmy (výnosy)	1.659.742,34
z toho:	
Tržby za vlastní výkony (hlavní)	1.659.055,26
Výnosy ostatní (hlavní)	687,08
Přijaté příspěvky a dary	0,00
Provozní dotace, čerpání	0,00
Provozní výsledek hospodaření před zdaněním	145.064,59
Daň z příjmů	27.550,00
Provozní výsledek hospodaření před zdaněním (rizikový/rezervní fond)	117.514,59

2015

Náklady	825 043,25
z toho:	
Spotřebované nákupy (materiál)	0,00
Služby celkem (hlavní)	476 169,25
Osobní náklady vč. odvodů zaměstnavatele celkem (hlavní)	345 972,00
Ostatní náklady celkem (hlavní)	2 902,00
Celkové příjmy (výnosy)	1 028 018,22
z toho:	
Tržby za vlastní výkony (hlavní)	982 405,00
Výnosy ostatní (hlavní)	45 613,22
Přijaté příspěvky a dary	0,00
Provozní dotace, čerpání	0,00
Provozní výsledek hospodaření před zdaněním	202 974,97
Daň z příjmů	38 830,00

Provozní výsledek hospodaření před zdaněním (rizikový/rezervní fond)	164 144,97
2014	
Náklady	866 081,00
z toho:	
Služby – hlavní činnost	536 973,00
Osobní náklady vč. odvodů zaměstnavatele celkem	326 187,00
Celkové příjmy (výnosy)	996 518,12
z toho:	
Provozní dotace	0
Tržby z prodeje služeb – hlavní činnost	971 073,00
Tržby z prodeje služeb – hospodářská činnost	25 082,00
Tržby za vlastní výkony	996 155,00
Přijaté příspěvky a dary	0
Úroky	363,12
Výnosy ostatní	363,12
Provozní výsledek hospodaření po zdanění (rizikový/rezervní fond)	130 437,12

Příloha 7 k důvodové zprávě

Návrh SČS/KaStan, předložený v rámci přípravy koncepce technické normalizace pro roky 2017–2020 (ÚNMZ), jak by podpora „slabších stran“ mohla být inovativně koncepčně řešena:

- ... Za nejdůležitější považujeme systém financování (podpory) zapojení spotřebitelů. Prioritně proto navrhuje zahrnout do koncepce tento aspekt. ... jde o zásady, které by měly doplnit (a v některých částech nahradit) stávající systém Programu rozvoje technické normalizace přijímaný vždy na daný rok. Pokládáme za důležité, aby takto byly výsledky podpory lépe a efektivněji promítnuty do naplňování Plánu TN, resp. byly s ním lépe provázány, např. s ohledem na lepší flexibilitu při změnách a doplňcích/dodatcích k plánu, odstranění nejistoty, pokud jde o udržitelnost spolupráce a zapojení spotřebitelů i jejich výsledků, apod.
- Cílem tohoto (těchto) opatření koncepce je jednoznačně formulovat, že zapojení slabších stran do technické normalizace je v zásadě **poskytovanou službou obecného hospodářského zájmu**. Toto lze dedukovat již dnes z výše citovaného ustanovení zák. č. 22/1997 Sb. Na tomto východisku lze následně aplikovat Rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb (oznámeno pod číslem K(2005) 2673, 2005/842/ES). Takové pověření řeší víceletý systém finanční podpory za naprosto transparentních, kontrolovatelných a kontrolovaných podmínek, v souladu s evropským právem.
- Jak uvedeno, navržené opatření lze aplikovat již dnes z výše citovaného ustanovení zák. č. 22/1997 Sb. (§6, písm. d) a f), je ale možno uvedené ustanovení dále upřesnit do obecnější roviny a znění by proto mohlo být doplněno např. následovně:

„Zapojení slabších hospodářských a společenských stran do technické normalizace je službou obecného zájmu ve smyslu evropského práva^(Pozn.); a na tomto základě Úřad pověří vybrané subjekty (podniky) k tomuto poskytování služeb obecného zájmu.

pozn. Rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (oznámeno pod číslem K(2005) 2673) (2005/842/ES).“

- Uvedené/á opatření je jednou navrhovanou možností, jak řešit systémově zapojení spotřebitelů a podporu takového zapojení na národní úrovni. Koncepce může zvolit jiný mechanismus či řešení s obdobným účinkem.